

เอกสารให้ความรู้
โครงการเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมายและวินัย
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

เรื่อง
วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๒

คำนำ

เอกสารเผยแพร่ความรู้ฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามโครงการเสริมสร้างความรู้
ด้านกฎหมายและวินัยสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ซึ่งคณะผู้จัดทำได้รวบรวมข้อมูลความรู้
เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
จากหนังสือคู่มือการดำเนินการทางวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ของสำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ได้ใช้ศึกษา
และใช้เป็นกรอบหรือแนวทางการปฏิบัติให้อยู่ในกรอบของวินัยและจรรยาบรรณ
ของวิชาชีพ ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

กรกฎาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา	๑
บทบัญญัติเรื่องวินัยและการรักษาวินัยข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	๖
กรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	๔๗
บรรณานุกรม	

วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสำคัญเป็นอันมาก ในการบริหารงานด้านการศึกษา เพราะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความใกล้ชิดกับผู้เรียน หากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่มีวินัยจะทำให้ ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างไม่เต็มที่ อันจะมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติในวันหน้า

เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวินัยหรือปฏิบัติตามข้อกำหนด ในเรื่องวินัยและการรักษาวินัย จะช่วยให้หน่วยงานทางการศึกษา ผู้บังคับบัญชา ระดับต่างๆ บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษา ตัวข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเอง ก็มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา มีความภาคภูมิใจในอาชีพ มีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ราชการ ในที่สุดผู้เรียนก็จะได้รับการศึกษาอย่างสมบูรณ์สมเจตนารมณ์ของรัฐ

ความหมายของวินัย *

วินัยข้าราชการแยกพิจารณาได้ ๒ ความหมาย คือ

๑. หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนความประพฤติที่ทางราชการกำหนดให้ ข้าราชการยึดถือและปฏิบัติ

๒. หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ข้าราชการแสดงออกมาในทางที่ถูกที่ควร เป็นการควบคุมตนเองให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือแบบแผน ที่ทางราชการกำหนดไว้

ดังนั้น วินัย จึงหมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือแบบแผน ความประพฤติที่ควบคุมพฤติกรรมของคนในองค์กรให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกที่ควร ที่ราชการพึงประสงค์

* สำนักงาน ก.ค.ศ., ข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๒), หน้า ๑๔.

ความสำคัญของวินัยที่มีต่อการศึกษา ^๒

เป้าหมายที่แท้จริงในการส่งเสริมให้ครูมีวินัยนั้นมีใช้อยู่ที่ครูแต่อยู่ที่ตัวนักเรียน กล่าวคือ ถ้าครูมีวินัยความมีวินัยของครูจะส่งผลไปถึงนักเรียนด้วย เช่น ครูจะตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน อย่างเต็มกำลังความสามารถ จะประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน จะชักนำให้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางจิตวิทยาถือว่าวัยเด็กเป็นวัยที่สามารถจดจำและเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ที่ใกล้ชิด และผู้ที่ตนเคารพนับถือ หากเด็กที่ได้ครูมีระเบียบวินัย เด็กก็จะลอกเลียนพฤติกรรมที่ดีของครู ซึ่งอาจจะทำให้เป็นเด็กที่มีระเบียบวินัยเช่นเดียวกับครูด้วย ซึ่งนั่นย่อมหมายถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาของชาติ แต่หากไม่สามารถส่งเสริมให้ครูเป็นผู้มีวินัยได้แล้วการจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก

การรักษาวินัย ^๓

การรักษาวินัย หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยตามที่กฎหมายบัญญัติอย่างเคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง หากพบว่ามีกระทำความผิดผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยทันที เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น

การรักษาวินัยที่ดีนั้น นอกจากเกิดจากตัวข้าราชการเองที่จะต้องเรียนรู้ สำนึก และตระหนักในหน้าที่แล้ว ผู้บังคับบัญชาก็จะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัยด้วย

จุดมุ่งหมายของวินัย

องค์กรทุกองค์กรไม่ว่าในภาครัฐหรือภาคเอกชน ย่อมมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ความสำเร็จ หรือการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ปัญหาว่าจะทำอย่างไรจึงจะทำให้คนในองค์กรปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรตามเป้าหมายที่วางไว้

^๒ สำนักงาน ก.ค.ศ., คู่มือการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓), หน้า ๒๘.

^๓ สำนักงาน ก.ค.ศ., เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

การจัดการเกี่ยวกับบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะคนเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนางาน พัฒนางองค์กร ตลอดจนจนถึงการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง องค์กรทุกองค์กรล้วนแต่มุ่งแสวงหามาตรการในการนำทรัพยากรบุคคล มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร อาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร มีผลมาจากการมีทรัพยากร บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณค่า และมีวินัย

วัตถุประสงค์ของวินัยและการรักษาวินัย

๑. เพื่อส่งเสริมคุณภาพ และประสิทธิภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และรักษาประโยชน์ของราชการ
๒. เพื่อธำรงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และบุคคลในองค์กร อยู่ร่วมกันอย่างสุขสงบ สันติ เคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
๔. เพื่อให้การปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา บรรลุผล คือ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็ก เยาวชน ความเป็นพลเมืองของชาติและความผาสุกของประชาชน รวมทั้งความมั่นคงของชาติ

ลักษณะของวินัย

วินัย มีลักษณะเป็นข้อบัญญัติเพื่อควบคุมและส่งเสริมให้ข้าราชการอยู่ในกรอบ แห่งความประพฤติอันดีงาม ระเบียบวินัยโดยทั่วไปมีไว้เพื่อให้บุคคลในสังคมปฏิบัติร่วมกัน ในทิศทางและแนวทางเดียวกัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสันติ เคารพในสิทธิ และหน้าที่ของกันและกัน

ลักษณะความผิดทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดความผิดทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมไว้ค่อนข้างเข้มงวดและเคร่งครัด กว่าข้าราชการประเภทอื่น อาทิ การกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าว

ได้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่เฉพาะแก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ชุมชนและสังคมอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม (มาตรา ๔๓ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖) และสอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมถึงเพื่อให้ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไปด้วย

ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่า การกำหนดความผิดทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ไว้อย่างเข้มงวดและเคร่งครัด โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ก็เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดระบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และเป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของสังคมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

วินัยมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. ไม่มีอายุความ
๒. ยอมความกันไม่ได้
๓. ไม่อาจชดใช้ด้วยเงินเพื่อลบล้างความผิด
๔. กรณีถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แม้ลาออกจากราชการไปแล้วก็สอบสวนต่อไปได้

ผลของการกระทำผิดวินัย ^๔

๑. ถูกสอบสวนลงโทษ
๒. ถูกงดพิจารณาความดีความชอบ
๓. ขาดความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนบุคคลทั่วไป
๔. ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการเท่าที่ควร
๕. เกิดความเดือดร้อนทั้งตนเองและครอบครัว
๖. เกิดความเสียหายทั้งตนเองและทางราชการ
๗. เสื่อมเสียชื่อเสียง
๘. ไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญถ้าถูกลงโทษไล่ออก
๙. อาจต้องรับผิดชอบทั้งทางอาญาและทางแพ่ง

ข้อกำหนดทางวินัย

จากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สามารถแยกข้อกำหนดทางวินัย ได้ดังนี้

๑. วินัยต่อประเทศชาติ ได้แก่ สนับสนุนและวางรากฐานการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย
๒. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
๓. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา ได้แก่ การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ที่สั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย
๔. วินัยต่อผู้เรียน ได้แก่ การอุทิศเวลา ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล เคารพสิทธิ ไม่ข่มเหง ไม่ล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียน
๕. วินัยต่อประชาชน ได้แก่ ให้การต้อนรับอำนวยความสะดวก ให้ความเป็นธรรม ไม่กลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยามประชาชน

^๔ สำนักงาน ก.ค.ศ., คู่มือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัยคดีปกครอง, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ), หน้า ๕.

๖. วินัยต่อเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ การรักษาความสามัคคี สุภาพเรียบร้อย ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๗. วินัยต่อตนเอง ได้แก่ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักษาชื่อเสียง ไม่กระทำการใดๆ ให้เสื่อมเสียชื่อเสียง

บทบัญญัติเรื่องวินัยและการรักษาวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ข้อบัญญัติที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติตามมาหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๒ ถึง มาตรา ๘๗ มีดังนี้^๕

มาตรา ๘๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาวินัยที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติที่เป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติในเรื่องวินัยอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ทั้งในและนอกเวลาราชการ เนื่องจากสถานะความเป็นครูมีอยู่ตลอดเวลาของความเป็นครูนั่นเอง

ทั้งนี้ การกระทำผิดวินัยตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวต้องเป็นความผิดที่ได้กระทำขณะมีสถานภาพเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หากผู้ใดกระทำความผิดก่อนมีสถานภาพเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือก่อนบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ย่อมไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยและไม่อาจนำมาลงโทษทางวินัยได้ (สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๔๗๑ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๙) แต่อาจจะถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปในการรับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้

^๕ สำนักงาน ก.ค.ศ., เรื่องเดิม, หน้า ๑๕-๔๔.

มาตรา ๘๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และมีหน้าที่วางรากฐานให้เกิดระบอบการปกครองเช่นว่านั้น

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ๒ ประการ คือ

๑) สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๒) วางรากฐานให้เกิดระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ดังนั้น มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง จึงมีองค์ประกอบความผิดดังนี้

๑) กระทำการใดๆ อันเป็นการไม่สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) ไม่วางรากฐานให้เกิดระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยความบริสุทธิ์ใจ อาจแสดงออกมาได้ทั้งทางกายและวาจา

การกระทำที่ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ถือเป็นความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรง เว้นแต่การกระทำผิดดังกล่าวจะเป็นความผิดทางอาญา และผู้นั้นได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรืออาจตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปในการรับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงอาจถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ หากการสอบสวนปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ไม่มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามนัยมาตรา ๑๑๐ (๔)

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

นอกจากนี้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังมีหน้าที่วางรากฐานให้เกิดระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น ให้นักเรียนได้รับความรู้หรือจัดกิจกรรมในโรงเรียนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จัดให้มีสถานักเรียน หรืออาจจัดให้มีการเลือกตั้งประธานนักเรียน เป็นต้น

การกระทำที่เป็นการคัดค้าน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อาจแสดงออกโดย

- (๑) ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่าง ๆ ที่พึงกระทำในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งยุยงส่งเสริมไม่ให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิดังกล่าวด้วย
- (๒) พุดชกจูงใจผู้อื่นฝ่าฝืนในการปกครองระบอบอื่น

มาตรา ๘๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ดูแลเอาใจใส่ รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ มิให้อาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาผลประโยชน์โดยมิชอบ รวมทั้งไม่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เนื่องจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นวิชาชีพควบคุมจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพด้วย

มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

- ๑) มีหน้าที่ราชการ
- ๒) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม
- ๓) ไม่มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ไม่ดูแลเอาใจใส่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

คำว่า “หน้าที่ราชการ” หมายถึง งานที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ หน้าที่ที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย และหมายความรวมถึงการไปปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่ราชการโดยตรง โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้ง หรือตามที่ได้รับมอบหมายนั้นเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วย ถ้าข้าราชการผู้ใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามย่อมถือเป็นการกระทำผิดวินัยในหน้าที่

แต่ในกรณีที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ผู้จัดการสหกรณ์โรงเรียน หรือทำหน้าที่รับ-ส่งเงินให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (มติ อ.ก.ค.วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๖)

การพิจารณาว่าข้าราชการผู้ใดมีหน้าที่ราชการในเรื่องใด มีแนวทางการพิจารณาดังนี้

๑) พิจารณาจากกฎหมายหรือระเบียบ ที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรว่าผู้ใดดำรงตำแหน่งใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็จะมีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้น

๒) พิจารณาจากมาตรฐานตำแหน่ง ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งต่างๆ ตลอดจนลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติไว้ เมื่อใครดำรงตำแหน่งใดก็ย่อมมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานตำแหน่งสำหรับตำแหน่งนั้น

๓) พิจารณาจากคำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา แม้จะไม่มีระเบียบกฎหมาย หรือมาตรฐานตำแหน่งกำหนดให้เป็นหน้าที่ไว้ แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่ง

หรือมอบหมายให้ข้าราชการผู้ใดทำหน้าที่ใด หรือมอบหมายให้ผู้ใดปฏิบัติภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ก็ย่อมเป็นหน้าที่ราชการของผู้ที่ได้รับคำสั่งหรือได้รับมอบหมายนั้นที่จะต้องรับผิดชอบตามนั้น

การมอบหมายอาจทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือมอบหมายด้วยวาจา หรือมอบหมายโดยพฤตินัยอย่างอื่นก็ได้

๔) พิจารณาจากพฤตินัย โดยพิจารณาจากการที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้หนึ่งผู้ใด สมควรใจเข้าผูกพันตนเองยอมรับว่าเป็นหน้าที่ราชการของตน เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ ซึ่งไม่มีหน้าที่รับส่งเงินแต่ได้รับฝากเงินจากเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับส่งเงิน และการรับฝากนั้นมีใช้รับฝากในฐานะส่วนตัว แต่มีลักษณะเป็นการรับฝากเป็นทางราชการเพื่อนำเงินไปลงบัญชี โดยได้เซ็นชื่อรับเงินและได้รับเงินไปแล้ว เช่นนี้ ถือว่าเจ้าหน้าที่ธุรการผู้นั้น มีหน้าที่ราชการที่จะต้องนำเงินลงบัญชี เมื่อไม่นำเงินส่งลงบัญชีและนำเงินไปใช้ส่วนตัวเป็นทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

นอกจากคำว่าหน้าที่ราชการแล้วในมาตรา ๘๔ วรรคแรก ยังมีคำที่จะต้องพิจารณาความหมาย ดังนี้

คำว่า “ซื่อสัตย์” หมายความว่า ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

คำว่า “สุจริต” หมายความว่า ปฏิบัติด้วยความมุ่งหมายในทางที่ดีที่ชอบ ตามทำนองคลองธรรม

คำว่า “เที่ยงธรรม” หมายความว่า ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง (ไม่เลือกปฏิบัติ)

คำว่า “ปฏิบัติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ” หมายความว่า ปฏิบัติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ เนื่องจากกฎหมายปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดให้ครูหรือผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงมุ่งหมายให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่คุรุสภากำหนดไว้เป็นข้อบังคับด้วย ดังนั้นถ้าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด ผ่าฝืนข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ย่อมมีความผิดทางวินัยด้วย

มาตรา ๘๔ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

- ๑) มีอำนาจหน้าที่ราชการ
- ๒) อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- ๓) หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณกับผู้รับอาจเป็นทรัพย์สินเงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการ แม้ประโยชน์จะได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบก็ตามก็อาจเป็นความผิดได้ เช่น การให้การอำนวยความสะดวกในการมาติดต่อราชการเป็นพิเศษแก่ผู้ที่นำสิ่งของหรือเงินทองมาให้เป็นค่าตอบแทน

การพิจารณาว่าผู้ใดกระทำความผิดวินัยตามวรรคนี้หรือไม่ จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่าผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นหรือไม่ หากได้ความว่าผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการในเรื่องนั้น จึงจะพิจารณาต่อไปว่าผู้นั้นได้อาศัยอำนาจหน้าที่นั้นหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่นั้น หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นหรือไม่ และการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการนั้น ไม่จำเป็นจะต้องทำโดยตรง เพียงแต่ยอมให้ผู้อื่นทำหรือแม้แต่โดยทางอ้อม ก็เข้าข่ายเป็นความผิดตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง แล้ว เช่น รับเงินหรือสิ่งของจากผู้มาติดต่อราชการเพื่ออำนวยความสะดวกเป็นกรณีพิเศษ นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว รับเงินส่วนลดจากร้านค้าโดยไม่ส่งคืนคลัง เป็นต้น

มาตรา ๘๔ วรรคสาม เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

- ๑) มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติ
- ๒) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
- ๓) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้
- ๔) โดยมีเจตนาทุจริต

การกระทำที่จะเป็นการกระทำผิดวินัยกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามวรรคสามนี้ เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองมาแล้ว แต่การกระทำผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้น เป็นความผิดวินัยที่ไม่ร้ายแรงกรณีจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ต่อเมื่อเข้าเกณฑ์องค์ประกอบความผิดตามวรรคสามนี้ด้วย และการที่จะพิจารณาว่าการกระทำผิดวินัยเช่นใดจะเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่

ผู้กระทำความผิดจะต้องมีการกระทำครบทั้ง ๔ องค์ประกอบ จึงจะเป็นการกระทำผิดวินัยกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยสามารถอธิบายแต่ละองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

๑) มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติ

คำว่า “หน้าที่ราชการ” มีความหมายเช่นเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้ว ในมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง

๒) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

คำว่า “ปฏิบัติหน้าที่ราชการ” หมายความว่า ได้มีการปฏิบัติหน้าที่ราชการไปแล้วหรือได้มีการกระทำการตามหน้าที่ไปแล้ว

คำว่า “ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ” หมายความว่า มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติ แต่ไม่ปฏิบัติหรือดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่

การที่ไม่ปฏิบัติหรือดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ จะเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเป็นการจงใจที่จะไม่ปฏิบัติตามหรือกระทำการตามหน้าที่ โดยปราศจากอำนาจที่จะอ้างได้ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ และจะต้องเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วย

คำว่า “มิชอบ” หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือทำนองคลองธรรม แยกพิจารณาได้ดังนี้

(๑) มิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี คือ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

ที่สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี หรือไม่ปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่ง ในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี

(๒) มิชอบด้วยแบบธรรมเนียมของทางราชการ คือ

ปฏิบัติโดยไม่เป็นไปตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตาม แบบธรรมเนียมของทางราชการ เช่น เจ้าหน้าที่พัสดุ เสนอเรื่องขออนุมัติซื้อวัสดุอุปกรณ์ การศึกษาต่อผู้อำนวยการ เพื่ออนุมัติโดยไม่ผ่านรองผู้อำนวยการ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ตามสายงาน โดยมีเจตนาที่จะให้ตนเองหรือร้านค้าที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ได้ประโยชน์เป็นพิเศษ ดังนี้ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบด้วยธรรมเนียม ของทางราชการ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้

(๓) มิชอบด้วยทำนองคลองธรรม คือ กระทำไปในทางที่ไม่ถูก ไม่ควร หรือไม่กระทำในทางที่ถูกที่ควร เช่น เจ้าหน้าที่การเงิน มีหน้าที่วางฎีกาเบิกเงิน ค่าวัสดุสำนักงานให้ร้านค้าหลายราย ได้ทำเรื่องวางฎีกาเบิกเงินให้ร้านค้ารายที่ให้ ค่าตอบแทนเป็นส่วนตัวก่อนและทำให้อย่างรวดเร็ว ส่วนร้านค้ารายที่ไม่ให้ค่าตอบแทน เป็นส่วนตัวจะทำให้ช้า โดยมีเจตนาหวังเหนี่ยวเรื่องไว้ ดังนี้ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้

ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยถูกต้องตามกฎหมาย และตามทำนอง คลองธรรมทุกประการแล้ว ต่อมาภายหลังได้ประโยชน์ส่วนตัวเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ราชการในลักษณะ “ของขวัญ” หรือ “สินน้ำใจ” จะไม่เข้าลักษณะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยมิชอบ จึงไม่เป็นความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แต่อาจจะเป็นความผิดกรณีอื่น เช่น ประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๘๔ ได้

๓) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มีควรได้ หมายถึง การมีเจตนาพิเศษในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งด้วย

คำว่า “ผู้อื่น” หมายถึง ใครก็ได้ที่จะได้รับประโยชน์จากการที่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

คำว่า “ประโยชน์” หมายถึง สิ่งที่ได้รับอันเป็นคุณแก่ผู้รับ ซึ่งอาจจะเป็นทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้ทรัพย์สิน เช่น การได้รับบริการ หรือความสะดวกสบาย หรือสิทธิพิเศษต่างๆ เป็นต้น

คำว่า “สมควรได้” หมายถึง ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับประโยชน์ใดๆ ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น กรณีที่มีกฎหมาย มาตรฐานทั่วไป กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดกำหนดให้ข้าราชการได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็เป็นประโยชน์ตอบแทนอันควรได้โดยชอบธรรม หรือโดยชอบด้วยเหตุผล แต่ต้องไม่ใช่เรียกร้องเอาเกินกว่าที่ควรได้ ถ้าเป็นการเรียกร้องเอาเกินกว่าที่จะพึงได้ก็เป็นการได้รับประโยชน์ที่สมควรได้เช่นเดียวกัน

๔) โดยมีเจตนาทุจริต หมายถึง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่สมควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

เช่น - นำเงินราชการที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว
- เปิดเผยข้อสอบของตนหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้ผู้เข้าสอบหรือบุคคลอื่นทราบ โดยได้รับค่าตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใด
- เบิก-ถอนเงินของโรงเรียนแล้วไม่นำเงินไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ และไม่สามารถชี้แจงแสดงพยานหลักฐานการใช้จ่ายเงินที่เบิก-ถอนไปได้

การที่จะพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาลึกลงไปถึงเจตนาของผู้กระทำด้วยว่า มีเจตนาทุจริต หรือมีเจตนาซึ่งหมายถึงจิตอันชั่วร้ายคิดเป็นโจร ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมุ่งที่จะให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับผลประโยชน์ที่สมควรได้ โดยเรื่องนี้มีหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๒๘ แจกแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติว่าการพิจารณาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการซึ่งผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษสถานหนักถึงขั้นไล่ออกหรือปลดออกจากราชการนั้นจะต้องมีพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควรว่าผู้กระทำผิดมีเจตนาทุจริตหรือเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย

รวมความแล้ว โดยปกติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพึงปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ไม่พึงแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ หากผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการในเรื่องใดโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มีควรได้ และเข้าองค์ประกอบทั้ง ๔ ประการดังกล่าวแล้ว กรณีเป็นการกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ในการพิจารณาความผิดในกรณีเช่นนี้จะต้องพิจารณาโดยรอบคอบ ให้ความรู้หรือปรากฏหลักฐานแจ้งชัดจริงๆ เพราะความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดที่ร้ายแรงมากซึ่งทางราชการไม่พึงประสงค์ที่จะให้บุคคลผู้ประพฤติเช่นนี้อยู่ในราชการ หากลงโทษผู้ใด ในความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการไปแล้ว จะทำให้ผู้นั้นหมดโอกาสที่จะกลับเข้ารับราชการอีก เพราะถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม มาตรา ๓๐ (๗) กรณีเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วย

ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

ความผิดกรณีใช้สิทธิขอเบิกเงินจากทางราชการเป็นเท็จโดยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการอย่างแน่ชัด เช่น การทุจริตเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะเดินทางและเงินอื่นในทำนองเดียวกันอันเป็นเท็จ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ไม่เป็นความผิดตามมาตรานี้เนื่องจากไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน

กรณีทุจริตในการสอบให้ลงโทษสถานหนัก มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๑/ว ๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๑ จะเข้ากรณีทุจริตตามมาตรานี้หรือไม่ ต้องดูว่าผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ราชการหรือไม่ หากเป็นผู้เข้าสอบกระทำการทุจริตในการสอบ เป็นความผิดวินัยร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ข้อสังเกต นอกจากจะมีความผิดทางวินัยตามมาตรา^๖แล้ว ผู้กระทำยังอาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตราดังต่อไปนี้ด้วย ^๖

(๑) มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด เปียดบังทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท

(๒) มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ช่มชู้ใจ หรือจงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต

(๓) มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน...เรียก รับหรือยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปีถึง ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต

(๔) มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ... หรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท

(๕) มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการ หรือดูแลกิจการใดเข้ามีส่วนได้เสีย เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท

(๖) มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้น

^๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือความรู้เกี่ยวกับวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง, (๒๕๕๘), หน้า ๑๐-๑๒.

การปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๗) มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด อันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครอง หรือรักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔,๐๐๐ บาท

(๘) มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่รักษา หรือใช้ ดวงตราหรือรอยตราของราชการ หรือของผู้อื่น กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้น หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่น หรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๙) มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสาร หรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสาร โดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

(๑๐) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่

(๑๐.๑) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการ อย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตน อันเป็นความเท็จ

(๑๐.๒) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความ อันมิได้มีการแจ้ง

(๑๐.๓) ละเว้น ไม่จดข้อความ ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น

(๑๐.๔) รับรองเป็นหลักฐาน ซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔,๐๐๐ บาท

(๑๑) มาตรา ๑๖๔ ผู้ใดเป็นเจ้าของงานรู้ หรืออาจรู้ความลับในราชการ กระทำโดยประการใดๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑๒) มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่ง ซึ่งได้สั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวาง มิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความผิดทางวินัยกรณีทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้น นอกจากจะต้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการแล้ว ยังจะต้องถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุกขั้นสูงอีกด้วย

มาตรา ๘๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล โดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่ รั้งตำแหน่งรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ และหน่วยงานทางการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล โดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ รั้งตำแหน่งรักษาประโยชน์ของทางราชการ และดูแลไม่ให้เกิดความเสียหาย ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรง และการปฏิบัติหน้าที่ราชการทั่วไป หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการต้องปฏิบัติด้วย

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

๑) มีหน้าที่ราชการ

๒) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม

(๑) กฎหมาย

(๒) ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ

(๓) ระเบียบ แบบแผนของหน่วยงานการศึกษา

(๔) มติคณะรัฐมนตรี

(๕) นโยบายของรัฐบาล

๓) เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

คำว่า “หน้าที่ราชการ” นอกจากความหมายเช่นเดียวกับ

มาตรา ๘๔ คือ หน้าที่ราชการตามตำแหน่งและหน้าที่ราชการที่ได้รับมอบหมายแล้วยังหมายถึงหน้าที่ราชการทั่วไปที่กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการทุกคนต้องปฏิบัติ เช่น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสิทธิขอลากิจ ลาป่วย หรือลาพักผ่อนได้ตามระเบียบการลา ในขณะเดียวกันก็มีหน้าที่ต้องยื่นใบลาตามระเบียบของทางราชการด้วย ซึ่งการยื่นใบลาเป็นหน้าที่ราชการประการหนึ่งที่ข้าราชการจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่ทางราชการกำหนด การหยุดราชการเพราะป่วยแต่ไม่ส่งใบลาตามระเบียบการลาก็เป็นความผิดตามมาตรา

คำว่า “นโยบายของรัฐบาล” หมายถึง

(๑) นโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อรัฐสภา

(๒) นโยบายที่ได้กำหนดหรือสั่งการเป็นการเฉพาะเรื่อง

(๓) นโยบายพิเศษหรือนโยบายเฉพาะกิจที่รัฐบาลมอบหมาย

เป็นกรณีพิเศษ

นโยบายของรัฐบาลในลักษณะดังกล่าวข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องทราบและตอบสนองเพื่อให้นโยบายบรรลุตามวัตถุประสงค์

มาตรา ๘๕ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

๑) มีหน้าที่ราชการ

๒) จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม

(๑) กฎหมาย

(๒) ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ

(๓) ระเบียบ แบบแผนของหน่วยงานการศึกษา

(๔) มติคณะรัฐมนตรี

(๕) นโยบายของรัฐบาล

๓) ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

๔) เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

คำว่า “จงใจ” หมายความว่า เจตนา ตั้งใจ หมายใจ

คำว่า “เจตนา” ในกฎหมายอาญา หมายถึง การกระทำที่ผู้กระทำรู้สำนึกในการกระทำและประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น

ดังนั้น คำว่า “จงใจ” ตามความในวรรคสองนี้ จึงหมายถึง การกระทำที่แม้เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลนั้น จะไม่ได้มุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือไม่อาจเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นว่าจะเสียหายแก่ราชการได้ก็ตาม แต่ถ้าผู้กระทำรู้สำนึกในการกระทำนั้น ได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแล้ว ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำว่า “ประมาทเลินเล่อ” หมายความว่า ขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบในสิ่งที่ควรกระทำ หรือกระทำโดยพลั้งเผลอ หลงลืม

การประมาทเลินเล่อซึ่งเป็นความผิดทางวินัยจะต้องเป็นการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ การประมาทเลินเล่อมีได้ทั้ง “กระทำ” และ “ละเว้นการกระทำ” สามารถแยกอธิบายได้ดังนี้

(๑) ควบคุมห้องสอบไม่ดี เผลอจนมีผู้เข้าสอบคัดลอกคำตอบซึ่งกันและกัน เป็นการ “กระทำ” โดยประมาทเลินเล่อ

(๒) เป็นเจ้าหน้าที่การเงิน ลีมนำเงินสดเข้าเก็บรักษาในตู้นิรภัย เป็นเหตุให้เงินจำนวนนั้นสูญหาย เป็นการ “ละเว้นการกระทำ” ด้วยความประมาท เลินเล่อ

ความเสียหายร้ายแรงนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์สินมีราคาหรือตีราคา ได้เสมอไป อาจจะเป็นการเสียหายแก่ชื่อเสียง ภาพพจน์ของทางราชการ หรือความเสียหายในด้านความเชื่อถือที่ประชาชนมีต่อทางราชการ ก็นับเป็นความเสียหาย แก่ทางราชการอย่างร้ายแรงได้เช่นกัน

โดยกรณีตัวอย่างจากคำพิพากษาศาลปกครอง ดังนี้

(๑) กรณีข้าราชการครูซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ดำเนินการสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการตรวจ กระดาษคำตอบว่ามีการแก้ไขกระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบบางราย แต่กลับเพิกเฉย ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เป็นเหตุให้ทางราชการต้องยกเลิกประกาศผลการสอบ และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจทานกระดาษคำตอบใหม่ (คำพิพากษาศาลปกครองกลาง ที่ ๒๒๕/๒๕๔๗)

(๒) เป็นกรณีที่ศาลเห็นว่าไม่เป็นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ได้แก่ กรณีหัวหน้างานการเงินวิทยาลัยอาชีวศึกษา เซ็นเช็คโดยไม่กรอกจำนวนเงิน และไม่ขีดคร่อมเช็ค เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่แอบกรอกจำนวนเงินแล้วเบิกเงินไปใช้ เป็นประโยชน์ส่วนตัว โทษปลดออก ศาลเห็นว่าความเสียหายมิได้เกิดจากผู้ฟ้องคดีโดยตรง แต่เกิดจากระบบที่หละหลวมขาดการตรวจสอบ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีนำตำรวจเข้าจับกุม เจ้าหน้าที่ซึ่งยักยอกเงินไป ทำให้ทางราชการเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้กระทำผิดได้ แม้การกระทำของผู้ฟ้องคดีจะเป็นการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการก็ตาม แต่กรณียังรับฟังไม่ได้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง (คำพิพากษาศาลปกครองระยอง ที่ ๑๙/๒๕๕๑)

มาตรา ๘๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นความเห็นเป็นหนังสือภายในเจ็ดวัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อเสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันเป็นหนังสือให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการในหน้าที่โดยชอบ แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัตินั้นจะทำให้เสียหายหรือไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ ก็ยังเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเสนอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นได้ โดยมีเงื่อนไขว่า ต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งภายใน ๗ วัน และถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันตามคำสั่งเดิม ก็ต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

- ๑) มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
- ๒) ผู้สั่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย
- ๓) สั่งในหน้าที่ราชการ
- ๔) เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
- ๕) มีเจตนาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น โดยขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง

สามารถแยกอธิบายแต่ละองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

๑) มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา คือ มีการบอกกล่าวให้กระทำหรือให้ปฏิบัติไม่ว่าจะสั่งด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร

๒) ผู้สั่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานหรือสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ทั้งนี้ต้องเป็นการมอบหมายหรือมอบอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติให้มอบได้

กฎหมายที่กำหนดการบังคับบัญชา มีดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งได้กำหนดตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชาทั้งในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยกำหนดให้ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารทุกตำแหน่งซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ (มาตรา ๑๒) ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง ให้เลขาธิการ เป็นผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๐) ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๓๗) ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ (มาตรา ๓๙)

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา ๒๔) ให้ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษาในสถานศึกษา (มาตรา ๒๗) ให้ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่อ
 อย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 ในหน่วยงานที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา ๒๘)

(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐
 เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐
 ให้ศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
 (ข้อ ๑๒) และให้ศึกษาธิการจังหวัด โดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ
 และแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือในกรุงเทพมหานคร
 ตามมาตรา ๕๓ (๓) และมาตรา (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
 และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ข้อ ๑๓)

(๕) มาตรฐานตำแหน่ง เช่น มาตรฐานตำแหน่งข้าราชการครู
 และบุคลากรทางการศึกษา กำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชา
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่
 การศึกษา

๓) สั่งในหน้าที่ราชการ มีองค์ประกอบ ๒ ประการ

(๑) ผู้สั่งมีหน้าที่ราชการในเรื่องที่สั่งนั้น หมายถึง เรื่องที่สั่ง
 ให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่มีใช่งานในหน้าที่ของผู้รับคำสั่งโดยตรง

(๒) สั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายถึง ถ้าไม่ใช่เรื่องสั่งให้ปฏิบัติ
 ราชการก็ไม่มีผลผิด ฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

๔) เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
 หมายความว่า ผู้บังคับบัญชานั้นต้องเป็นผู้อยู่ในฐานะที่จะสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากร
 ทางการศึกษา กระทำการได้ตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และต้องสั่งภายใน
 ขอบอำนาจหน้าที่ของตน ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งการโดยไม่อยู่ในฐานะที่จะสั่งได้หรือสั่งการ
 นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตน หรือฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบของทางราชการแล้ว
 ถ้าผู้อยู่ได้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามก็ไม่ผิดฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

ทั้งนี้หากผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและการกระทำก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ย่อมเป็นการกระทำผิดวินัย

๕) มีเจตนาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น โดยขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง คือ ต้องมีการขัดขึ้นไม่ทำตามคำสั่ง หรือทำไม่ตรงตามที่สั่ง หรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ในการเสนอความเห็นให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง จะต้องมิเนื้อหาประกอบด้วย

(๑) คำสั่งสั่งขัดต่อกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างไร และหากปฏิบัติตามคำสั่งจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างไร

(๒) หรือการปฏิบัติตามคำสั่งจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการอย่างไร

การเสนอความเห็นให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งจะอ้างเหตุผลส่วนตัวไม่ได้ เช่น ขาดความถนัด ไม่เคยทำงานนั้นมาก่อน หรือทำงานนั้นไม่เป็น อย่างนี้เป็นต้น มิฉะนั้นแล้วงานของทางราชการอาจจะเสียหายได้

มาตรา ๘๖ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ ความผิดเหมือนกับองค์ประกอบของความผิดในมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง ที่กล่าวมาแล้ว แต่จะพิจารณาว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ให้ดูผลกระทบที่เกิดกับทางราชการเป็นสำคัญ ถ้าทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าทางราชการเสียหายไม่ร้ายแรง ก็เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

ความเสียหายที่ว่าร้ายแรง จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่องไป และความเสียหายไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์สินมีราคาหรือตีราคาได้เสมอไป อาจจะเป็นการเสียหายแก่ชื่อเสียงของทางราชการ หรือความเสียหายในด้านความเชื่อถือที่ประชาชนมีต่อทางราชการ ก็นับเป็นความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงได้เช่นกัน

มาตรา ๘๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องตรงต่อเวลา อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการและผู้เรียนจะทอดทิ้งหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้

การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการ ติดต่อกันเป็นเวลายาวนานเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ ซึ่งการอุทิศเวลาให้แก่ราชการ เป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับผู้เป็นข้าราชการ เนื่องจากข้าราชการเป็นผู้จัดทำ บริการสาธารณะแทนรัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่จะต้องมีความ ต่อเนื่อง ข้าราชการจึงไม่ใช่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามเวลาปกติเท่านั้น แต่ต้องพร้อมที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ได้ตลอดเวลาทุกสถานการณ์ โดยถือว่าประโยชน์สาธารณะต้องมาก่อน

มาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบ ความผิดดังนี้

- ๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ
- ๒) ไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้นโดยตรงต่อเวลา
- ๓) ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ
- ๔) ละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- ๕) มีเจตนากระทำตามข้อ ๒ ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔

คำว่า “อุทิศ” ความหมายว่า สละให้

คำว่า “เวลาของตน” หมายความว่า เวลานอกเหนือจากเวลาที่ต้องปฏิบัติ ราชการตามปกติ เช่น เวลาหยุดพัก เวลาหลังเลิกงาน วันหยุดราชการ เป็นต้น

ดังนั้นคำว่า “อุทิศเวลาของตน” จึงหมายถึง การสละเวลาส่วนตน ให้แก่ราชการในกรณีที่ราชการมีงานเร่งด่วนที่จะต้องให้ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการปกติได้ เช่น ในเวลาหยุดพักรับประทาน

อาหารกลางวัน หรือหลังจากเลิกเรียนหรือในวันหยุดราชการ ผู้บังคับบัญชาก็ย่อมจะสั่งให้มาทำงานในวันหรือเวลานั้นๆ ได้ ผู้รับคำสั่งจะต้องปฏิบัติตามจะอ้างว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบเพราะให้ทำงานนอกเวลาราชการไม่ได้ หากข้าราชการครูผู้ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติราชการดังกล่าว หลีกเลี่ยง ขัดขืน หรือไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ นอกจากจะเป็นความผิดกรณีขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๘๖ แล้ว ยังเป็นความผิดกรณีไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่งอีกด้วย แต่ไม่เป็นการขาดราชการ และไม่ต้องลาหยุดราชการวันดังกล่าว

สำหรับวันปิดภาคเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ ให้ถือว่าเป็นวันพักผ่อนของนักเรียนซึ่งสถานศึกษาอาจอนุญาตให้ข้าราชการหยุดพักผ่อนด้วยก็ได้ แต่ถ้ามีราชการจำเป็นให้ข้าราชการมาปฏิบัติราชการเหมือนการมาปฏิบัติราชการตามปกติ ดังนั้น วันปิดภาคเรียนจึงไม่ใช่วันหยุดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

คำว่า “ทอดทิ้ง” หมายความว่า ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน เช่น มาลงชื่อปฏิบัติงานแล้วยังอยู่ในบริเวณที่ทำงาน แต่ไม่สนใจเอาเป็นธุระ ใช้เวลานั้นทุ่มเททำงานในหน้าที่ของตนให้เรียบร้อย หรือเสร็จไปตามที่ควรจะทำ ปล่อยให้งานค้างค้ำ เป็นต้น

คำว่า “ละทิ้ง” หมายความว่า ไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ซึ่งอาจจะไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการเลย หรือมาลงชื่อปฏิบัติราชการแล้วแต่ไม่อยู่ที่โต๊ะทำงาน หรือจุดที่กำหนดให้ปฏิบัติงาน กลับละทิ้งหน้าที่ออกไปที่อื่นเสีย ซึ่งอาจไปนอกสำนักงาน หรือเพียงไปที่ห้องอื่นหรือจุดอื่นนอกจุดที่กำหนดให้อยู่ประจำทำงานก็ได้

กรณีจะเป็นการทอดทิ้งหรือละทิ้งหน้าที่ราชการตามมาตรานี้ จะต้องพิจารณาด้วยว่าผู้นั้นจะต้องมีหน้าที่ราชการหรือมีงานที่จะต้องปฏิบัติด้วย เช่น ผู้ที่อยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อ แต่ไม่ไปเรียนไม่มีความผิดกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการ เพราะไม่มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด ที่ผู้บังคับบัญชามิได้มอบหมายหน้าที่ราชการให้ หรือยังมีได้มอบหน้าที่ราชการให้ ถือว่ายังไม่มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ แต่ก็มีหน้าที่ราชการที่จะต้องอยู่รอเพื่อผู้บังคับบัญชา

มอบหมายหน้าที่ราชการให้ ถ้าไม่อยู่รอเพราะเห็นว่าตนเองไม่มีหน้าที่ราชการ
ที่จะต้องปฏิบัติก็มีความผิดตามมาตรานี้เช่นกัน

มาตรา ๘๗ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดแยกได้ ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑

- ๑) มีหน้าที่ราชการ
 - ๒) ละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
(ไม่จำกัดเงื่อนไขเวลา)
 - ๓) เป็นเหตุให้ราชการอย่างร้ายแรง
- ในกรณีนี้ ไม่นับว่าจะละทิ้งหรือทอดทิ้งเป็นเวลาเท่าไร แม้เพียงชั่วโมงเดียว
ถ้าการละทิ้ง หรือทอดทิ้งนั้นเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรงก็เป็นความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง เช่น ละทิ้งหน้าที่เวรยามรักษาการณ์สถานที่ราชการไปชั่วโมงเดียว
เป็นเหตุให้มีผู้มาวางเพลิงเผาสถานที่ราชการเป็นเหตุให้อาคารเสียหายทั้งหลัง
แต่ถ้ามีเหตุผลอันสมควรก็ไม่ใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เช่น ที่ละทิ้งหน้าที่เวรยาม
รักษาการณ์สถานที่ราชการไปชั่วโมงนั้นเพราะเจ็บป่วยมากในทันทีทันใด ซึ่งต้องรีบ
ไปหาแพทย์ทันทีถ้าไม่ไปหาแพทย์อาจอันตรายถึงชีวิตได้

กรณีที่ ๒

- ๑) มีหน้าที่ราชการ
 - ๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑๕ วัน
 - ๓) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจ
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- ในกรณีนี้ ถือเอาจำนวนวันที่ละทิ้งเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงว่าราชการ
จะเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ การนับวันละทิ้งเกินกว่าสิบห้าวันให้นับติดต่อกัน
และนับวันหยุดด้วย ถ้าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจ
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และโทษทางวินัย
คือไล่ออกสถานเดียว แต่ถ้ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่มีพฤติการณ์ที่แสดงถึงความจงใจ
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการก็ไม่ใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรานี้ เช่น

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเจ็บป่วยมากไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๑๖ วัน โดยไม่ยื่นใบลาหรือแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบและเมื่อมาปฏิบัติหน้าที่ราชการในวันแรก ได้ยื่นใบลาป่วยต่อผู้มีอำนาจอนุญาตการลา เช่นนี้การละทิ้งหน้าที่ราชการนั้นก็ยังไม่ถือว่า ไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นต้น แต่ถ้าไม่ยื่นใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ ก็อาจเป็นความผิดฐานไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการได้

มาตรา ๘๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องประพฤติ
เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม มีความสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี
ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้เรียนและระหว่างข้าราชการด้วยกัน หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เรียนและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ
การกลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้เรียนหรือ
ประชาชนผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งถือเป็น
แม่พิมพ์ของชาติ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ชุมชน สังคม รวมทั้ง
เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลอันดี ข้าราชการต้องรักษาความ
สามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้เรียนและข้าราชการด้วยกัน และประชาชนผู้มาติดต่อ
ราชการ ด้วยความสำนึกรับผิดชอบหรือความมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อส่วนรวม
ให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงไม่การกลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียด
หยาม กดขี่ หรือข่มเหง ผู้เรียนหรือประชาชนผู้มาติดต่อราชการ อันเป็นคุณธรรมที่พึง
ประสงค์ของข้าราชการ

มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดดังนี้

- ๑) มีความประพฤติไม่เหมาะสม ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี
- ๒) กระทำการใดๆ โดยไม่มีความสุภาพเรียบร้อย
- ๓) ไม่รักษาความสามัคคี
- ๔) ไม่ช่วยเหลือเกื้อกูล
- ๕) ไม่ต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวก ไม่ให้ความเป็นธรรม

๖) กระทำต่อผู้เรียน เพื่อนข้าราชการ ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ
เกี่ยวกับหน้าที่ของตน

คำว่า “แบบอย่าง” หมายถึง เที่ยงอย่างที่ควรประพฤติตาม
หรือควรถือเป็นบรรทัดฐาน การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีนั้น ต้องดูที่ความประพฤติ
ส่วนตัวโดยต้องดูตำแหน่งหน้าที่ประกอบด้วย

คำว่า “สุภาพเรียบร้อย” หมายถึง การแสดงออกทางกิริยาท่าทาง
หรือวาจาในลักษณะอ่อนโยน ละมุนละม่อม รวมทั้งใช้กิริยาวาจาที่ไม่หยาบคาย
และเหมาะสมแก่สถานที่ด้วย

การไม่สุภาพเรียบร้อย อาจเป็นการแสดงออกทางกิริยา วาจาไม่
เหมาะสม ใช้ถ้อยคำหยาบคาย ด่าทอ เสียดสีหรือแสดงออกโดยการกระทำทางกาย เช่น
เกะกะละลาน เป็นอันธพาล เป็นต้น

คำว่า “รักษาความสามัคคี” หมายถึง ความสมัครสมาน มีไมตรีที่ดีต่อกัน
ช่วยเหลือเกื้อกูล มีน้ำหนึ่งใจเดียวในการปฏิบัติราชการ

การไม่รักษาความสามัคคี อาจเป็นการใช้วาจาโต้เถียง ทะเลาะวิวาท
ใช้กำลังประทุษร้าย ไม่ปรองดองกัน

สำหรับการรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกันเป็นสิ่งสำคัญ
ที่จะส่งผลไปถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าข้าราชการ หน่วยงาน
มีความสามัคคีร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นอย่างดี กิจกรรมทั้งปวง
ก็จะราบรื่นและสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คำว่า “ช่วยเหลือเกื้อกูล” หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเพื่อปลดเปลื้อง
ทุกข์หรือให้บริการภายในขอบเขตงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ รวมถึงการเผื่อแผ่ เจือจาน
อุดหนุน การช่วยเหลือผู้เรียนหรือศิษย์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนหรือเรื่องส่วนตัว
อันเป็นคุณธรรมของผู้เป็นครู และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการจะทำให้
การปฏิบัติหน้าที่ราชการสำเร็จเรียบร้อยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำว่า “ต้อนรับให้ความสะดวก” หมายถึง การดูแลเอาใจใส่ เต็มใจ
ที่จะปฏิบัติงาน ให้การต้อนรับด้วยความมีน้ำใจ อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
หรือประชาชนที่มาติดต่อราชการ

คำว่า “ให้ความเป็นธรรม” หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม ให้บริการแก่ผู้เรียนและประชาชน ผู้มาติดต่อราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตน โดยให้บริการ ให้การสงเคราะห์แก่ผู้เรียนและประชาชนทุกคน ที่มาติดต่ออย่างเสมอหน้า เป็นกลาง

มาตรา ๘๘ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ ความผิดดังนี้

- ๑) มีความประพฤติอันไม่เหมาะสม
- ๒) กระทำการกลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหง อย่างร้ายแรง
- ๓) เป็นการกระทำต่อผู้เรียน หรือประชาชนผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

คำว่า “กลั่นแกล้ง” หมายถึง การกระทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเสียหายด้วยเจตนาร้าย หาความไม่เต็มใจให้ หาอุบายให้ร้ายด้วยวิธีการต่างๆ

คำว่า “ดูหมิ่น” หมายถึง การสบประมาท ดูหมิ่น ดูถูกว่าไม่ดีจริง หรือไม่เก่งจริง ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา หมายถึง การแสดงออกทางกิริยา หรือวาจา หรือเขียนเป็นหนังสือหรือภาพ อันเป็นการสบประมาท หรือดูถูกผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งทำให้เขาเสียหาย

คำว่า “เหยียดหยาม” หมายถึง การกล่าวถ้อยคำ หรือการแสดงกิริยาอาการดูถูกหรือรังเกียจ

คำว่า “กดขี่” หมายถึง การข่มให้อยู่ในอำนาจของตน ใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา

คำว่า “ข่มเหง” หมายถึง ใช้กำลังรังแก แกล้งทำให้เดือดร้อน การที่กำหนดให้การกลั่นแกล้งดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหง ประชาชน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เพราะข้าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ หรือเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน และให้บริการแก่ประชาชน ในหน้าที่ต่างๆ เป็นผู้ติดต่อใกล้ชิดกับประชาชน เป็นตัวเชื่อมในการสร้างความสัมพันธ์ หรือความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับรัฐบาล ดังนั้น ถ้าข้าราชการไปดูหมิ่น

เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนเสียเองแล้ว ย่อมทำให้ประชาชนเดือดร้อน อีกทั้งเกิดความรู้สึกเกลียดชังข้าราชการ รัฐบาล หรือทางราชการเป็นส่วนรวม จึงจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าหากการกระทำนั้นไม่มีผลเสียกระทบถึงภาพพจน์ ส่วนรวมของข้าราชการหรือของทางราชการ ก็ไม่เป็นความผิดร้ายแรงตามวรรคสองนี้

การพิจารณาว่าการกระทำอย่างใดเป็นความผิดกรณีดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหง ผู้เรียนหรือประชาชนนั้น มีแนวทางวินิจฉัย ดังนี้

(๑) เป็นการกระทำในฐานะที่เป็นข้าราชการ คือ ผู้กระทำการ กลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงผู้เรียนหรือประชาชนนั้น ต้องกระทำโดย แสดงออกว่าตนเป็นข้าราชการ

(๒) ผู้ถูกกลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหง ต้องอยู่ในฐานะผู้เรียนหรือประชาชน คือ มีฐานะเป็นพลเมืองของประเทศไทย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับข้าราชการในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนผู้เรียนและประชาชน เป็นผู้อยู่ในปกครองของรัฐและรับบริการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) เจตนา หรือจงใจ คือ ผู้กระทำได้กระทำโดยเจตนาหรือจงใจที่จะกลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงผู้เรียนหรือประชาชนโดยตรง ถ้าหากการกระทำนั้นเป็นไปโดยข้าราชการผู้นั้นไม่ได้มีเจตนาหรือจงใจที่จะกระทำต่อผู้นั้นโดยตรง ก็ไม่เป็นความผิดตามวรรคสองนี้ ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ แห่งการกระทำนั้นเป็นเรื่องๆ ไป

มาตรา ๘๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่กลั่นแกล้ง กล่าวหา หรือร้องเรียนผู้อื่นโดยปราศจากความเป็นจริง

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่กลั่นแกล้ง ร้องเรียน กล่าวหาผู้อื่นโดยไม่เป็นความจริง เช่น ร้องเรียนว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัย หรือกระทำความผิดอาญา ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือสร้างหลักฐานอันเป็นเท็จ เนื่องจากการถูกร้องเรียน ทำให้หน่วยงานเสียหายภาพพจน์และขาดความน่าเชื่อถือ ทั้งยังทำให้เจ้าหน้าที่เสียกำลังใจ

ในการปฏิบัติงาน ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องสำคัญ เพราะเกรงจะถูกร้องเรียน
เมื่อมีการร้องเรียนต้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบ เพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์
ส่งผลให้ผู้นั้นได้รับความเดือดร้อนเสียหาย และทางราชการต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
และเสียกำลังเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการหาข้อเท็จจริง

มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดดังนี้

- ๑) กระทำการที่มีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้ง กล่าวหา หรือร้องเรียนผู้อื่น
ในเรื่องที่ไม่เป็นจริง
- ๒) มีเจตนา โดยรู้อยู่แล้วว่าเรื่องที่กล่าวหาหรือร้องเรียนไม่เป็นความจริง

มาตรา ๘๙ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดเหมือนกับองค์ประกอบของความผิดในมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง ที่กล่าวมาแล้ว
แต่จะพิจารณาว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ให้ดูผลกระทบ
ที่เกิดกับผู้ถูกกระทำ ว่าการกลั่นแกล้งกล่าวหาหรือร้องเรียนผู้อื่นโดยปราศจากความจริง
นั้น เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่

ซึ่งความเสียหายอาจเป็นความเสียหายทางใดก็ได้ไม่ว่าจะเป็นชื่อเสียง
เกียรติยศ ตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือทรัพย์สินเงินทอง เป็นต้น และร้ายแรงหรือไม่ เช่น
ถูกดำเนินคดีอาญา ถูกดำเนินการทางวินัย ถูกโยกย้ายจนได้รับความเดือดร้อนอย่างสาหัส
 เป็นต้น

มาตรา ๙๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่กระทำการ
หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรม
หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนเอง

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยมีความมุ่งหมาย
จะให้เป็นการซื้อขาย หรือให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะใดโดยมิชอบ
ด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการให้หรือได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือ

ประโยชน์อื่น เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยมิชอบหรือเสื่อมเสีย
ความเที่ยงธรรม เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่มีการ
วิ่งเต้นเพื่อให้ได้ตำแหน่งหรือวิทยฐานะสูงขึ้น รวมถึงการมีผลประโยชน์จากเรื่องดังกล่าว
ซึ่งความผิดจะใกล้เคียงกับมาตรา ๘๔

มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดดังนี้

- ๑) มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- ๒) กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการโดยอาศัยตำแหน่ง
หน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่น
- ๓) การกระทำนั้นอาจทำให้เสียอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรม
หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

คำว่า “ประโยชน์” หมายถึง สิ่งที่เป็นคุณแก่ผู้รับ ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สิน
เงินทองหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้ทรัพย์สิน เช่น การได้รับความสะดวก การได้รับ
การบริการเป็นพิเศษ ได้รับตำแหน่ง เป็นต้น

การหาประโยชน์ดังกล่าวจะมีผลกระทบอันเป็นการเสื่อมเสีย
ความเที่ยงธรรม หรือเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน แยกได้ ๒ กรณี

(๑) อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม การที่จะพิจารณาว่า
การกระทำอย่างใดเป็นการหาประโยชน์ อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือไม่นั้น
จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ผู้นั้น
ดำรงอยู่ ว่าจะมีกรณีอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมได้หรือไม่ หากมีกรณีที่อาจทำให้
เสียความเที่ยงธรรม โดยไม่ได้อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการ ของตนก็เป็นความผิด
ตามมาตรา ๙๐ เพียงมาตราเดียว แต่ถ้ากระทำโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน
นอกจากจะเป็นความผิดตามมาตรา ๙๐ แล้ว ยังเป็นความผิดตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง
ด้วย

(๒) อาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ของตน

คำว่า “เกียรติศักดิ์” หมายความว่า สถานะที่ได้รับการสรรเสริญ
 ดังนั้นการที่จะพิจารณาว่าการกระทำอย่างไรเป็นการหาประโยชน์
 อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนเองหรือไม่นั้น
 จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ผู้นั้นดำรงอยู่ว่าอยู่ในฐานะ
 ที่ควรได้รับการยกย่องสรรเสริญหรือเป็นที่นับถือของประชาชน สังคมหรือทางราชการ
 เพียงใด

มาตรา ๙๐ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ
 ความผิดดังนี้

- ๑) มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- ๒) กระทำการหาประโยชน์ด้วยตนเอง หรือยอมให้ผู้อื่นหาประโยชน์
 โดยอาศัยชื่อของตนโดยมิชอบ
- ๓) การหาประโยชน์จะมีผลกระทบเป็นการเสื่อมเสียต่อความเที่ยงธรรม
 หรือเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- ๔) การกระทำเพื่อหาประโยชน์ มีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้
 - (๑) เป็นการซื้อขาย เพื่อให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
 หรือวิทยฐานะใด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
 - (๒) เป็นการให้ หรือได้มาซึ่งทรัพย์สิน หรือสิทธิประโยชน์อื่น
 เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยมิชอบ หรือเสื่อมเสียความเที่ยงธรรม

มาตรา ๙๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่คัดลอก
 หรือลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือนำเอาผลงานทางวิชาการ
 ของผู้อื่น หรือจ้าง วาน ใช้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอขอปรับปรุง
 การกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือน
 ในระดับที่สูงขึ้น การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมดำเนินการคัดลอก
 หรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือรับจัดทำผลงานทางวิชาการ

ไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่มีการคัดลอกหรือลอกเลียนหรือนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นไปใช้ หรือจ้าง วาน ใช้ ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งการกระทำได้กล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงทั้งผู้กระทำและร่วมดำเนินการ ไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

๑) กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) คัดลอกหรือลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยมิชอบ อันมีเจตนาให้บุคคลอื่น เข้าใจว่าผลงานนั้นตนกระทำขึ้นด้วยตนเอง ดังมีลักษณะพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

(๑.๑) เป็นการคัดลอกหรือลอกเลียนเพื่อนำมาใช้ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของผลงานตนเอง

(๑.๒) เป็นการคัดลอกหรือลอกเลียนโดยมีสัดส่วนเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของผลงานตนเอง

(๑.๓) เป็นการคัดลอกหรือลอกเลียนโดยมิได้มีการอ้างอิงตามวิธีการหรือแบบแผนซึ่งยอมรับกันทั่วไป

(๒) นำเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาอ้างเป็นของตนเอง หรือนำไปใช้ในนามของตนเอง

(๓) จ้างหรือวาน หรือใช้ผู้อื่นจัดทำผลงานทางวิชาการ

๒) เป็นการกระทำโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำผลงานมาเสนอขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ การเลื่อนตำแหน่ง หรือการได้รับเงินเดือนสูงขึ้น

คำว่า “คัดลอก” หมายถึง ถ่ายทอด หรือดำเนินการลอก หรือนำเอาผลงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร คำต่อคำ หรือโดยถ่ายสำเนาด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

คำว่า “ลอกเลียน” หมายถึง การนำข้อความ คำพูด ข้อเขียน ผลการ
คิดค้นที่มีอยู่แล้วมาทำขึ้นใหม่

คำว่า “จ้าง” หมายถึง การตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งรับทำของ
หรือกระทำการอย่างใด อย่างหนึ่งให้ โดยมีค่าตอบแทน

คำว่า “วาน” หมายถึง ขอให้ช่วยทำ

คำว่า “ใช้” หมายถึง มอบหมาย หรือออกคำสั่งให้กระทำการ

มาตรา ๙๑ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดดังนี้

- ๑) ร่วมดำเนินการคัดลอกหรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิชอบ
- ๒) รับจัดทำผลงานทางวิชาการ ไม่ว่าจะมิค่าตอบแทนหรือไม่
- ๓) มีเจตนาพิเศษเพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการเสนอ
ขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการได้รับ
เงินเดือนที่สูงขึ้น

มาตรา ๙๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่เป็น
กรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน
นั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ เอาใจใส่ รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ หุ่่มเท
ในการปฏิบัติงาน มิให้เป็นตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทใดๆ เป็นสำคัญ
ทั้งนี้ เพื่อให้ยึดการรับราชการเป็นอาชีพ โดยไม่มัวกังวลด้วยการแสวงหาประโยชน์
ในทางอื่น

การไปเป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใด
ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ก็จะทำให้ไปหุ่่มเทกับกิจการของเอกชนอื่น และปฏิบัติหน้าที่
ได้ไม่เต็มที่

มาตรา ๙๒ เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

- ๑) เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- ๒) ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- ๓) การดำรงตำแหน่งดังกล่าวนั้น มีส่วนในการกระทำหรือการตัดสินใจในการบริหารงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น

มาตรา ๙๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ในการปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยต้องไม่อาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตนแสดงการฝักใฝ่ส่งเสริม เกื้อกูล สนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หรือพรรคการเมืองใด

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินการใดๆ อันมีลักษณะเป็นการทุจริตโดยการซื้อสิทธิขายเสียง ในการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งจะต้องไม่ให้การส่งเสริม สนับสนุน หรือชักจูงให้ผู้อื่นกระทำการในลักษณะเดียวกัน การดำเนินการที่ฝ่าฝืนหลักการดังกล่าวนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำต่อเนื่องไปได้ ไม่ว่าพรรคการเมืองใดจะเข้ามาเป็นรัฐบาลบริหารประเทศ

การวางตัวเป็นกลางทางการเมืองนั้น หมายถึงเฉพาะแต่ในการปฏิบัติราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน เช่น ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการจะอำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองใดเป็นพิเศษกว่าพรรคการเมืองอื่น หรือกว่าบุคคลทั่วไปไม่ได้ หรือจะชักชวนให้ประชาชนสนับสนุนพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้ ส่วนในทางส่วนตัวจะนิยมหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดก็ได้ คงห้ามแต่การเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมืองเท่านั้น

นอกจากนี้ ยังห้ามมิให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งที่มีลักษณะ
เป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย

มาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดดังนี้

- ๑) ไม่วางตัวเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหน้าที่
- ๒) ไม่วางตัวเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
เป็นการเฉพาะเจาะจงเป็นพิเศษ อันเป็นปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน
- ๓) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยอาศัยอำนาจและหน้าที่ของตน
อันมีลักษณะดังนี้

(๑) เป็นการแสดงถึงการฝ่าฝืนทางการเมืองในบุคคล
หรือกลุ่มบุคคล หรือพรรคการเมืองใด

(๒) เป็นการส่งเสริม เกื้อกูล สนับสนุนในทางการเมือง
แก่บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือพรรคการเมืองใด

มาตรา ๙๓ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดดังนี้

๑) กระทำการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินการใดๆ อันมีลักษณะ
เป็นการทุจริตในการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น
หรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
ด้วยตนเอง

๒) ดำเนินการใดๆ อันเป็นการส่งเสริม สนับสนุน หรือชักจูงให้ผู้อื่น
กระทำการอันมีลักษณะเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น
ผู้บริหารท้องถิ่น หรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย

๓) มีเจตนาพิเศษที่จะกระทำการทุจริต ตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒
โดยการซื้อสิทธิหรือขายเสียง

มาตรา ๙๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษหนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสพยาเสพติด หรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด เล่นการพนันเป็นอาชญา หรือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำว่า “ประพฤติชั่ว” หมายถึง การกระทำที่ไม่ดี จงใจฝ่าฝืนศีลธรรมหรือจารีตประเพณี อันทำให้เสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของตน หรือเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน โดยพิจารณาจาก

(๑) เกียรติของข้าราชการ พิจารณาตำแหน่งหน้าที่ราชการของผู้กระทำประกอบกับพฤติการณ์ในการกระทำของข้าราชการผู้นั้น

(๒) ความรู้สึกของสังคม พิจารณาจากความรู้สึกของประชาชนทั่วไปหรือข้าราชการ ว่ามีความรังเกียจต่อการกระทำนั้นๆ โดยรู้สึกว่าเป็นการประพฤติชั่วเพียงใดหรือไม่

(๓) เจตนาที่การกระทำ พิจารณาว่าเป็นการกระทำโดยรู้สำนึกในเรื่องที่กระทำหรือไม่ เพียงใด

มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

๑) ไม่รักษาชื่อเสียงของตน

๒) ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

๓) กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

มาตรา ๙๔ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แยกความผิด
ได้ ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษ
ที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษหนักกว่าจำคุก
แต่ต้องมีใช้ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

กรณีที่ ๒ กรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
กรณีที่ ๑ และ กรณีที่ ๒ มีองค์ประกอบความผิดเช่นเดียวกับ มาตรา ๙๔
วรรคหนึ่ง

คำว่า “ความผิดอาญา” หมายความว่า เป็นความผิดตามประมวลกฎหมาย
อาญา

คำว่า “ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด” หมายความว่า
ได้โทษจำคุกจริงๆ และต้องเป็นโทษที่ถึงที่สุดแล้ว หากมีการอุทธรณ์หรือฎีกายังไม่ถือว่า
คดีถึงที่สุด หรือหากศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแต่ให้รอลงอาญาไว้ก่อน
หรือศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแต่ให้เปลี่ยนจากโทษจำคุกเป็นโทษสถานอื่น
ที่เบากว่าโทษจำคุก ยังไม่ถือว่าได้รับโทษจำคุก

คำว่า “ความผิดลหุโทษ” คือ ความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๔ วรรคสาม เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบ
ความผิดดังนี้

- ๑) เสพยาเสพติด หรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด
- ๒) เล่นการพนันเป็นอาจณ
- ๓) กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียน หรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่
ในความดูแลรับผิดชอบของตนเองหรือไม่

คำว่า “เสพยาเสพติด” หมายความว่า การเสพ รับหรือนำเข้าสู่ร่างกาย
ซึ่งของมีนเมาหรือสิ่งเสพติด ซึ่งต้องห้ามตามกฎหมาย เช่น เสพเฮโรอีน ผิ่น กัญชา
เมตแอมเฟตามีนหรือยาบ้า ยาไอซ์ เป็นต้น

คำว่า “เล่นการพนัน” หมายความว่า เล่นการพนัน เอาทรัพย์สินกัน การพนันมีทั้งประเภทที่กฎหมายห้ามขาด และประเภทที่จะเล่นได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

อย่างไรก็ดี กรณีจะเป็นความผิดตามวรรคสาม ต่อเมื่อเป็นการเล่นเป็นอาณัติ กล่าวคือ เล่นอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัยเท่านั้น

คำว่า “ล่วงละเมิดทางเพศ” หมายความว่า พฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นการล่วงละเมิด ทางกาย การกระทำทางวาจา เช่น คำพูดเกี่ยวพาราสี ใช้สายตาจ้องมอง และการใช้ท่าทีในทางเพศที่ไม่เหมาะสม รวมไปถึงการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ หรือการข่มขืน

การเสพยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด นอกจากจะเป็นการกระทำผิดวินัยตามมาตรฐานแล้ว ยังเป็นความผิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกด้วย ซึ่งระเบียบนี้มีมาตรการการดำเนินการทางวินัยอย่างเข้มงวด ครอบคลุมไปถึงผู้บังคับบัญชาที่ละเลยไม่ดำเนินการสืบสวน หรือดำเนินการทางวินัย กรณีมีการร้องเรียนกล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้ถือว่าผู้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยด้วย นอกจากนี้หากมีกรณีมีมูลว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผู้บังคับบัญชาต้องสัปดาห์ราชการและจะต้องลงโทษสถานหนักด้วย

การกระทำล่วงละเมิดทางเพศนี้มีได้จำกัดว่าต้องกระทำต่อบุคคลต่างเพศ หรือกระทำต่อบุคคลเพศเดียวกันเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การพิจารณาพฤติกรรมใดๆ ว่าเป็นการล่วงละเมิดทางเพศหรือไม่ จะต้องดูจากเจตนาของผู้กระทำเป็นสำคัญว่ามีความคิดเจตนาที่เป็นอกุศลจิตทางเพศหรือไม่ เช่น การโอบกอดนักเรียนด้วยความเอ็นดูในเวลา สถานที่ และโอกาสอันควร ย่อมแตกต่างกับการโอบกอดนักเรียนในที่ลับตาผู้คนหรือในลับในบาร์ หรือร้านอาหารที่จำหน่ายสุรา หรือในขณะดื่มสุรา เหล่านี้ต้องดูเจตนาของผู้กระทำและพฤติกรรมแวดล้อม ประกอบด้วย

การล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น โดยเฉพาะกระทำต่อศิษย์ ผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบของตน ถือเป็นการกระทำที่อันตรายร้ายแรง แก่ร่างกายหรือจิตใจของผู้เรียนและเป็นการเสื่อมเสีย หรือเสียหายร้ายแรงแก่ความเป็นครู เนื่องจากครูนอกจากจะมีหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีคนเก่งแล้ว ยังจะต้องเป็นผู้ที่

พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์และชุมชนตามความคาดหวังของสังคมด้วย

มาตรา ๙๕ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีกรณีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาผู้นั้นกระทำความผิดหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๕ และหมวด ๗ หรือมีพฤติกรรมปกป้อง ช่วยเหลือเพื่อมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชาถูกลงโทษทางวินัย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา
ในเรื่องวินัยไว้ดังนี้

- ๑) เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย
- ๒) ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย
- ๓) ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

มาตรา ๙๕ วรรคสอง ได้กำหนดวิธีการเสริมสร้างและพัฒนา
ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย ดังนี้

- ๑) ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- ๒) ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ผู้ใต้บังคับบัญชา
- ๓) สร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย
- ๔) จูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย
- ๕) ดำเนินการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

มาตรา ๙๕ วรรคสาม ได้กำหนดวิธีป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
กระทำความผิดวินัย ดังนี้

- ๑) เอาใจใส่ สังเกตพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การกระทำความผิดวินัย
- ๒) ขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๙๕ วรรคสี่ และวรรคห้า ได้กำหนดวิธีการก่อนการดำเนินการ
ทางวินัย ดังนี้

- ๑) เมื่อปรากฏมีมูลว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที
- ๒) เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่น่าสงสัยว่าผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยแต่ไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชา
รีบดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงและพิจารณาในเบื้องต้นว่ามีกรณีที่ควรกล่าวหา

ว่าผู้้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่มีมูลความจริงให้ยุติเรื่อง ถ้าเห็นว่ามีมูล
ที่ควรกล่าวหาว่าผู้้นกระทำความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที
และหากการดำเนินการทางวินัยนั้นผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่อยู่ในอำนาจ
ของตนให้รายงานผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปทันทีเช่นกัน

มาตรา ๙๕ วรรคหก การดำเนินการทางวินัย กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหา
ว่ากระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๗
คำว่า “กรณีมีมูล” หมายความว่า มีหลักฐาน หรือที่มา
หรือมีต้นเหตุอันเป็นที่มาของเรื่องนั้นๆ

มาตรา ๙๕ วรรคเจ็ด กำหนดว่า หากผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลย
ไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ โดยไม่สุจริต หรือมีพฤติกรรมปกป้อง เข้าร่วมด้วยช่วยเหลือ
เพื่อมิให้ผู้ใดบังคับบัญชาถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกลงโทษทางวินัย ผู้บังคับบัญชาผู้้น
กระทำความผิดวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

มาตรา ๙๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ฝ่าฝืนข้อห้าม
หรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิด
วินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗
มาตรานี้กำหนดโทษทางวินัยไว้ ๕ สถาน คือ

- ๑) ภาคทัณฑ์
- ๒) ตัดเงินเดือน
- ๓) ลดเงินเดือน
- ๔) ปลดออก
- ๕) ไล่ออก

โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ใช้สำหรับกรณีกระทำความผิดวินัย
ไม่ร้ายแรง

โทษปลดออก ไล่ออก ใช้สำหรับกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ผู้ที่ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ลาออกจากราชการ

มาตรา ๙๗ การลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามระเบียบของ ก.ค.ศ. ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยาบาท โดยอคติหรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิดในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่า ผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และมีเหตุผลอย่างไร ในการกำหนดสถานโทษเช่นนั้น

มาตรานี้กำหนดวิธีการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

- ๑) ทำเป็นคำสั่ง
 - ๒) วิธีการออกคำสั่งเป็นไปตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่ง เกี่ยวกับการลงโทษ ทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
 - ๓) ต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด
 - ๔) ต้องไม่เป็นการลงโทษโดยพยาบาท อคติ หรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด
 - ๕) คำสั่งลงโทษให้ระบุกรณีกระทำความผิดว่ากระทำความผิดตามกรณีใด เป็นความผิดตามมาตราใด การกระทำต้องครบองค์ประกอบที่นำมาปรับบทความผิด
 - ๖) เหตุผลในการกำหนดสถานโทษ โดยเหตุผลอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง ข้อพิจารณาและสนับสนุน การใช้ดุลยพินิจ
- นอกจากนี้คำสั่งลงโทษทางวินัย ต้องแจ้งกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ และสิทธิในการอุทธรณ์ไว้ด้วย

กรณีตัวอย่างความผิดทางวินัย ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป็นกรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้เรียบเรียงไว้ในหนังสือ “ข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” และมาจากกรณีตัวอย่างที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รวบรวมมาจากกรณีความผิดต่างๆ ที่ได้รับรายงานการลงโทษทางวินัยจากหน่วยงานการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รายงานมายัง ก.ค.ศ. โดยผ่านการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัย และการออกจากราชการแล้วในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๖ ในหนังสือ “คู่มือกรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” (ฉบับแก้ไขปรับปรุง ครั้งที่ ๑)

ตัวอย่างที่ ๑

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อครั้งเป็นพนักงานราชการ กระทำการทุจริตในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และต่อมาหลังจากได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ถูก ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๔ (๘) และมีมูลความผิดอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๑ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) ประกอบมาตรา ๘๖ การกระทำความผิดกล่าวถึงถือเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(มติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒)

ตัวอย่างที่ ๒

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะกรรมการในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ถ้ากระทำการใดให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู หน่วยงานต้นสังกัดก็สามารถดำเนินการทางวินัยได้ ดังที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๓๒๒/๒๕๔๙ ว่าการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการเพื่อประโยชน์แก่การดำรงชีพ นอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการเป็นกรณีปกติ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสนับสนุนการปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ ตามบทนิยามคำว่า “สวัสดิการภายในส่วนราชการ” ในข้อ ๔ โดยเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ ในการริเริ่มดำเนินการ หรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ ในกรณีที่มีการจัดสวัสดิการในส่วนราชการตามกฎหมายใดเป็นการเฉพาะ การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการก็ยังคงต้องอยู่ในบังคับของระเบียบนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเฉพาะนั้นด้วย ตามข้อ ๖ วรรคสอง ดังนั้น การจัดสวัสดิการของข้าราชการไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือตามกฎหมายเฉพาะ ให้ถือว่าเป็นการจัดสวัสดิการข้าราชการเช่นเดียวกันและย่อมได้รับการสนับสนุนหรือการอำนวยความสะดวกจากส่วนราชการด้วยกันทั้งสิ้น เช่น การให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่ให้สวัสดิการภายในส่วนราชการ โดยถือเป็นการปฏิบัติราชการตามข้อ ๑๖ ซึ่งอาจได้รับการพิจารณาความดีความชอบ หรือมีความรับผิดชอบทางวินัย หรือการอนุมัติให้ใช้ที่ดิน ทรัพย์สิน อาคาร สถานที่ การใช้น้ำ กระแสไฟฟ้า หรือสิ่งสาธารณูปโภคอื่นของส่วนราชการตามข้อ ๑๗ รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินการจากส่วนราชการในกรณีอื่นไม่ว่าจะเป็นการรับรอง ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างเป็นสมาชิกสหกรณ์ หรือการหักเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างเพื่อชำระค่าหุ้นสหกรณ์ ด้วยเหตุนี้การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ของข้าราชการครู แม้ว่าจะจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ก็เป็นการจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในการดำรงชีพนั่นเอง จึงอยู่ในความหมายของการจัดสวัสดิการข้าราชการ ตามข้อ ๖ วรรคสอง และข้าราชการผู้ปฏิบัติงานเป็นกรรมการของสหกรณ์ออมทรัพย์ย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๑๖ ด้วย

ตัวอย่างที่ ๓

กรณีข้าราชการตำรวจ ที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่องที่เป็นคณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจปลอมแปลงเอกสารสัญญากู้เงินสหกรณ์ และใช้เอกสารปลอมยื่นกู้ยืมต่อสหกรณ์ เป็นเหตุให้สหกรณ์และสมาชิกที่ถูกปลอมลายมือชื่อเสียหาย จนศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษาว่าการที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด มีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารคำขอกู้เงินของสมาชิก แต่กลับอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนปลอมแปลงเอกสารกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด ในนามบุคคลอื่นและรับเงินจำนวนดังกล่าวไปเป็นของตน การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตน ประกอบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการตำรวจพังงา การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด จึงเป็นการปฏิบัติราชการ

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๓๕/๒๕๕๔)

ตัวอย่างที่ ๔

กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ และได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการ รองประธาน คณะกรรมการ ผู้ตรวจกิจการสหกรณ์ หรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู หากไปดำเนินการใดๆ โดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูและสมาชิกสหกรณ์ฯ แล้ว พฤติการณ์ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอื่นได้อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรง

(อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างที่ ๕

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อาศัยโอกาสที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่ทำการเบิกถอนเงินงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและโครงการอาหารเสริม (นม) ของทางโรงเรียนมาเก็บไว้รักษาไว้กับตัวเอง เพื่อแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบ ย่อมเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบแล้ว

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๑๔/๒๕๕๘)

ตัวอย่างที่ ๕

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ยืมเงินงบประมาณออกมาใช้จำนวน ๒๔ สัญญา รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๘๔๐,๒๖๑ บาท โดยไม่ระบุวัตถุประสงค์ในการยืม และไม่มีการส่งใช้เงินยืม ทั้งที่เจ้าหน้าที่การเงิน ได้บันทึกแจ้งแล้วว่าไม่สามารถยืมได้เนื่องจากยังไม่ได้ส่งใช้เงินยืมครั้งก่อน และควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ยืม แต่ก็ยังคงสั่งการให้เจ้าหน้าที่การเงิน ดำเนินการเบิกเงินยืมมาให้ และเมื่อได้รับเงินยืมไปแล้วไม่ปรากฏว่าได้นำเงินยืมไปใช้จ่ายในราชการ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ตัวอย่างที่ ๖

คณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หน่วยงานทางปกครองก็ต้องปฏิบัติตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี การกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องใดที่ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีย่อมถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๘/๒๕๔๙)

ตัวอย่างที่ ๗

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน โดยการ
ใช้โซ่ล่ามนักเรียนไว้กับต้นไม้ภายในโรงเรียน และจัดให้มีการประกาศทางเครื่องขยายเสียง
เพื่อให้นักเรียนคนอื่นๆ ไปดูนักเรียน ที่ถูกล่ามโซ่ว่าเป็นตัวประหลาด เป็นกรณีกระทำ
ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ตัวอย่างที่ ๘

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะประธานคณะกรรมการ
เปิดซองสอบราคา ไม่ได้กำกับดูแลให้การดำเนินการเปิดซองสอบราคาเป็นไปโดยถูกต้อง
ตามระเบียบ เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม
กฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี
หรือนโยบายของรัฐบาล ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์
เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องดำเนินการ
ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ รวมทั้งต้องปฏิบัติตามขั้นตอน
และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ระมัดระวัง รักษาประโยชน์ของทางราชการ
และในประการสำคัญต้องไม่ประมาท เล่นเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่
๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑)

ตัวอย่างที่ ๙

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ได้ปลอมลายมือชื่อข้าราชการครูในโรงเรียน และดำเนินการซ่อมแซมระบบไฟฟ้า เปลี่ยนแปลงวัสดุอุปกรณ์หลายรายการ โดยดำเนินการไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับราคา วัสดุอุปกรณ์ไม่ได้คุณภาพตามสัญญาจ้าง ส่อไปในทางทุจริต หาประโยชน์อันมิควรได้ พหุติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งเพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษไล่ออกจากการ นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว

(อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

ตัวอย่างที่ ๑๐

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนเกี่ยวข้องกับสมาคม ผู้ปกครอง ในการดำเนินการให้ผู้ปกครองบริจาคเงินแก่โรงเรียน เพื่อนำไปใช้จ่าย ตามโครงการพัฒนาการศึกษาสู่โรงเรียนดีใกล้บ้าน (โรงเรียนในฝัน) ปีการศึกษา ๒๕๕๑ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายและมาตรการมิให้รับบริจาคเงินในช่วงระยะเวลา ที่มีการรับนักเรียนเข้าศึกษาในสถานศึกษาทำให้ผู้ปกครองได้รับความเดือดร้อน เป็นการฝ่าฝืนประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและมาตรการในการรับนักเรียน นักศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ พหุติการณ์เป็นความผิดวินัย ไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และกรณีไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งของผู้บังคับบัญชา การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์เหมาะสมกับกรณี ความผิดแล้ว

ตัวอย่างที่ ๑๑

เป็นกรณีของข้าราชการตำรวจ โดยข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังได้ว่า ขณะที่มีการนำตัวผู้ต้องหาและของกลางเข้ามาในห้องพนักงานสอบสวนนั้น ข้าราชการตำรวจผู้นั้นอยู่ในห้องดังกล่าว และได้มีการนำของกลางซึ่งเป็นยาบ้า จำนวน ๒๑๓ เม็ด เข้ามาวางไว้บนโต๊ะ ย่อมประมาณการได้ว่าของกลางยาบ้า มีจำนวนมากกว่า ๘ เม็ด ซึ่งมีความแตกต่างในเชิงปริมาณอยู่มาก การที่ลงบันทึกประจำวันรับคดี โดยระบุว่า มีของกลางจำนวน ๘ เม็ด ซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริงและตนเองก็ทราบอยู่ก่อนแล้ว แม้จะกล่าวอ้างว่าในการลงบันทึกประจำวันรับคดีตามหน้าที่นั้น ตนไม่มีอำนาจลงบันทึกประจำวันโดยลำพังหรือโดยพลการ ต้องเขียนตามคำสั่งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในแต่ละคดี แต่เมื่อรู้อยู่แล้วว่าคำสั่งของพนักงานสอบสวนเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวย่อมทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ แต่แทนที่จะทักท้วงหรือเสนอความเห็นเพื่อให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีทบทวนคำสั่ง แต่กลับปฏิบัติตามคำสั่งโดยุษฎี พฤติการณ์เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานกระทำการอันได้เป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๔๘/๒๕๕๔)

ตัวอย่างที่ ๑๒

ข้าราชการได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบงานคดี โดยกำหนดให้รายงานความคืบหน้าทุกเดือนแต่ไม่รายงาน จึงให้ส่งมอบงานคืน และตรวจสอบพบว่ามาลงลายมือชื่อในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการในตอนเช้า และในเวลากลับแต่ไม่อยู่ที่โต๊ะทำงาน โดยในตอนเช้ามักจะมานั่งพูดคุยกับผู้อำนวยความสะดวกตอนสายไปคุยกับพนักงานขับรถยนต์บ้าง ไปห้องสมุดบ้าง พฤติการณ์จึงเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้รับผิดชอบ แต่กลับละเลยไม่เอาใจใส่งานดังกล่าว และมาลงชื่อปฏิบัติราชการแต่ไม่ปฏิบัติงาน เป็นเหตุให้งานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ถือเป็นการขัดคำสั่งและหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งการในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๗๘๙/๒๕๕๘)

ตัวอย่างที่ ๑๓

ผู้อำนวยการสถานศึกษาถูกสั่งให้มาประจำที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยมีได้มีการลงเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการ และไม่ได้มีการยื่นขอลาตามระเบียบของทางราชการ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและโดยมีพฤติการณ์ อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และกรณีต้องด้วยความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามข้อ ๒ (๒) แห่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออกจากกรณานั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว

ตัวอย่างที่ ๑๔

คุณหมื่น เขี้ยดยดหายผู้เรียนว่าโง่เป็นควาย โง่ทั้งตระกูล ก.ค.ศ. เห็นว่าเป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และปิดกั้นพัฒนาการของผู้เรียน และกระทำผิดกรณีอื่นร่วมด้วย โทษปลดออก

ตัวอย่างที่ ๑๕

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหญิง ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน จงใจ เจตนา กระทำการกล่าวหาใส่ความผู้บังคับบัญชาและผู้อื่น โดยข้อความอันเป็นเท็จ กลับแก้งเขียนหนังสือ ร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยไม่ใช้สิทธิตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เป็นการสร้างปัญหา และสร้างความยุ่งยากให้แก่หน่วยงานและผู้อื่น สร้างความแตกแยกในหมู่คณะ และใส่ความทั้งที่ไม่มีพยานหลักฐาน เป็นการใส่ความเท็จทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อตามกลับแก้งให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับความเสียหาย พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง และกรณีเป็นความผิดเล็กน้อยตามมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน ระดับโทษภาคทัณฑ์

ตัวอย่างที่ ๑๖

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกรรมการอ่านผลงานทางวิชาการ ได้แสดงตัวว่าเป็นผู้อ่านผลงานทางวิชาการติดต่อผู้ส่งผลงานทางวิชาการ เรียกรับเงินจากผู้ส่งผลงานทางวิชาการที่ต้องการให้ผลงานได้รับการอนุมัติโดยขอให้ช่วยค่าลงทะเบียนที่กำลังศึกษาต่อ หรือขอค่าน้ำร้อนน้ำชาจำนวนหลักหมื่นบาท ผู้ส่งผลงานเกรงว่าผลงานของตนจะไม่ได้รับการอนุมัติ จึงโอนเงินเข้าบัญชีของผู้นั้น ตามจำนวนดังกล่าว พฤติการณ์เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง กรณีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการอันเป็นเหตุให้เกิด ความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง กรณีกระทำการโดยมีความมุ่งหมายจะให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะใด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการให้หรือได้มาซึ่งทรัพย์สิน หรือสิทธิประโยชน์อื่นเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยมิชอบ ตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกรณีต้องด้วยตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ โทษไล่ออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ ๑๗

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รับจ้างทำผลงานทางวิชาการ และแอบอ้างว่าผู้บังคับบัญชาระดับสูงอนุญาตให้ติดต่อกับคณะกรรมการอ่านผลงานทางวิชาการเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ช่วยเหลือในการอ่านผลงานทางวิชาการให้ผ่านการประเมินเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะโดยมีค่าใช้จ่าย พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความผิด วินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๑ วรรคสอง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีรับทำผลงานทางวิชาการไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการเลื่อนวิทยฐานะ และกรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โทษไล่ออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ ๑๘

ข้าราชการได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด โดยเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท และเป็นตัวแทนของบริษัททำนิติกรรมในการซื้อขายกับอีกบริษัทหนึ่ง เป็นความผิดวินัย โทษภาคทัณฑ์

ตัวอย่างที่ ๑๙

การยินยอมให้ใช้สถานที่ราชการเพื่อหาเสียงในการเลือกตั้ง หรือดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเฉพาะแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะเจาะจง โทษภาคทัณฑ์

ตัวอย่างที่ ๒๐

การรับประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งที่ได้มีการเสนอให้เพื่อตอบแทนการลงคะแนนในการเลือกตั้งแก่ผู้สมัครรายใดรายหนึ่ง โทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ ๒๑

ข้าราชการครูชาย ลงโทษเด็กชายและเด็กหญิงด้วยการตี บีบคอ ตบปาก และตบหน้า ใช้เด็กนักเรียนทำงานอื่นที่ไม่ใช่เป็นงานของนักเรียน (กรอกข้อมูลคอมพิวเตอร์) และให้เด็กนักเรียนชั้น ป.๕ – ป.๖ ประมาณ ๑๔ คน ตักน้ำจากแท็งก์น้ำของโรงเรียนไปใส่โถงที่บ้านพักครูของตน และกระทำการล่วงละเมิดทางเพศ ด้วยการจับแก้มและอมอวัยวะเพศเด็กนักเรียนชาย จำนวน ๘ คน โทษปลดออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ ๒๒

ข้าราชการครูชาย กระทำชำเราเด็กหญิงซึ่งเป็นศิษย์ที่อยู่ในความดูแลของตน พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแล รับผิดชอบหรือไม่ตามมาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โทษไล่ออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ ๒๓

ข้าราชการครูชาย มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวถึงขั้นได้เสียกับภรรยาของผู้อื่น ทั้งที่มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว และมีพฤติกรรมเมาสุราและวิ่งไล่กอด ผู้เสียหายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็น ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โทษปลดออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ ๒๔

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๒ ราย ได้ออกไปดื่มสุรา ในเวลาราชการและมีอาการเมามากกลับเข้ามาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการเมาสุราของข้าราชการทั้ง ๒ ราย ก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อทางราชการหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีจึงไม่ต้องด้วย มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา พฤติการณ์เป็นความผิดวินัย ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว โทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๓ เดือน

ตัวอย่างที่ ๒๕

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ (ยาบ้า) โดยผิดกฎหมาย และเป็นผู้ซื้หรือรับเข้าร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีการใดๆ ซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ (ยาบ้า) พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โทษปลดออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ ๒๖

กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันทู้สาว (ระหว่างครูชาย
กับนักเรียนหญิง)

รายที่ ๑-๑๐๖/๒๕๕๓ ชื่อ นายกร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่ค่อยมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีพฤติกรรมชู้สาว
กับนางสาวฤดี และทำร้ายร่างกายนางพร ภรรยาของตน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายกร ได้อยู่กินกันฉันทู้สาวมีภรรยาโดยถูกต้องตามกฎหมาย
กับนางพร ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นมา มีการจดทะเบียนหย่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐
และจดทะเบียนสมรสกันอีกครั้งในปีเดียวกัน และได้มีการติดต่อพูดคุยกับ
นางสาวฤดี นักศึกษาของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๕ สำเร็จการศึกษา
๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ และได้มีความสัมพันธ์ฉันทู้สาวถึงขั้นได้เสียกับนางสาวฤดี
ที่ยังเป็นนักศึกษาอยู่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๘ นางพร ภรรยาได้ขอร้อง
และห้ามบุคคลทั้งสองให้เลิกติดต่อกันหลายครั้งแต่กลับไม่ยอมเลิก สุดท้ายนางพร
ได้ฟ้องคดีต่อศาลเยาวชนและครอบครัว เรียกร้องค่าเสียหายที่ทำให้ครอบครัวตน
เดือดร้อน ศาลพิพากษาให้นางสาวฤดี ชดใช้ค่าทดแทนเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท
ส่วนเรื่องทำร้ายร่างกายปรากฏตามบันทึกการแจ้งความร้องทุกข์ เมื่อวันที่
๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๒ ระบุว่า สามีนางพรกระชากกระเป๋าสะพาย จึงยื้อแย่งเสียหลักล้มลง
นายกรได้ลากนางพรล้มลงได้รับบาดเจ็บ ฟังไม่ได้ว่ามีเจตนาที่จะทำร้าย มาตรา ๙๔
วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความรับผิดชอบ
ของตนหรือไม่

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

มติ ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน
เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๒๗

กรณีความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว (ระหว่างครูชายไม่โสด
กับครูสตรีไม่โสด)

รายที่ ๑-๑๖๙/๒๕๕๔ ถึงรายที่ ๑-๑๗๐/๒๕๕๔

ชื่อ นายชัย ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อ นางชื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กระทำผิดวินัยในเรื่อง มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวต่อกัน ทำให้ครอบครัว
ของนางทองเดือดร้อนและหย่าขาดจากสามี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางชื่นได้ให้การด้วยตนเอง ยอมรับว่าตนมีความสัมพันธ์
ฉันชู้สาวกับนายชัย และในขณะมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนายชัย นางชื่นก็ไม่ยอม
มีความสัมพันธ์ทางเพศกับนายชมสามีเลย นางชื่นได้เคยเล่าพฤติกรรมของตน
กับนายชัยให้นายชิพซึ่งเป็นรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา โดยนางชื่นเล่าว่า
ได้เสียกับนายชัยครั้งแรกที่โรงแรม ขณะที่ไปอบรมด้วยกัน นอกจากนั้นนายชมผู้เป็นสามี
ของนางชื่นยังให้การว่านางชื่นเริ่มมีความสนิทสนมกับนายชัยมากขึ้น นายชมจึงต้องเขียน
จดหมายถึงพ่อตาแม่ยายเล่าถึงพฤติกรรมของนางชื่น ภายหลังนายชัยทราบว่าสามีของ
นางชื่นรู้เรื่องจึงพยายามตีตัวออกห่างนางชื่น ไม่ยอมให้นางชื่นพบเจอ

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

กรณี กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

โทษ ปลดออกจากราชการทั้ง ๒ ราย

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากปลดออกจากราชการเป็นโทษไล่ออกจากราชการ
ทั้งสองราย

ประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๗ ต.ค. ๒๕๕๔

ตัวอย่างที่ ๒๘

กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ

รายที่ ๑-๑๐๕/๒๕๕๓ ชื่อ นายวิ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ใช้หัวเข้ากระแทกเข้าไปถูกบริเวณหน้าอกและอวัยวะเพศ
ของนักเรียนหญิง และใช้วาจาไม่เหมาะสมกับนักเรียน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายวิกระแทกเข้าไปถูกบริเวณหน้าอกและอวัยวะเพศของ
นักเรียนหญิงซึ่งเป็นศิษย์ของตน โดยให้เด็กหญิงมกลั่งยองๆ คูกเข้า แล้วตัวนายวิใช้เข้า
กระแทกบริเวณหน้าอกและอวัยวะเพศ อันเป็นการส่อเจตนาที่จะกระทำอนาจาร
ล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนโดยชัดแจ้ง โดยประสงค์ต่อผลของการกระทำของตน
และยังมีอุปนิสัยที่ชอบกลั่นชดนักเรียนหญิงและหาประโยชน์ด้วยคำพูดทะเลี่ยมด้วยวาจา
คำพูดไม่เหมาะสมกับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มาติดต่อนำบุตรมาเข้าเรียน
ที่โรงเรียนในลักษณะชวนหลบนอนมีเพศสัมพันธ์

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความ
ดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่

โทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๒๙

กรณีความผิดเกี่ยวกับเพศและอนาจารทางเพศ

รายที่ ๑-๐๗๙/๒๕๕๕ ชื่อนายสงว ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง กระทำอนาจารหญิงอื่น โดยใช้มือปลดกระดุม
ชุดชิปกางเกงของผู้เสียหาย ล้วงมือเข้าไปในกางเกงชั้นใน และจับต้องอวัยวะเพศ
ของผู้เสียหาย ในขณะที่ผู้เสียหายเดินทางกลับบ้านโดยรถยนต์โดยสาร

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้เสียหายเดินทางกลับบ้านโดยรถยนต์โดยสารปรับอากาศ
ของบริษัทหนึ่ง โดยนั่งคู่กับนายสงว แล้วก็กลับไป จนกระทั่งถึงเวลาประมาณ ๐๒.๐๐ น.
ของวันใหม่ ผู้เสียหายได้รู้สึกตัวว่ามีมือของใครคนหนึ่งล้วงเข้าไปในกางเกงใน และจับต้อง
อวัยวะเพศของตนอยู่ก็เข้าใจว่าเป็นมือของผู้ชายที่นั่งอยู่ข้างๆ แต่ก็ไม่เอะอะไวยวาย
ต่อมาจึงได้ไปสะกิดเพื่อนที่มาด้วยกันซึ่งนั่งกันคนละที่ ได้ชักชวนเพื่อนไปที่บริเวณ
หน้าห้องน้ำแล้วเล่าเรื่องเกิดขึ้นให้เพื่อนฟัง ทั้งคู่จึงได้ไปพบพนักงานต้อนรับประจำรถ
และเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้กับพนักงานต้อนรับประจำรถฟัง พนักงานต้อนรับก็แนะนำ
ไม่ให้ไวยวาย ผู้เสียหายจึงได้โทรศัพท์แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ ผู้ปกครองของผู้เสียหาย
เข้าแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมาย และผู้เสียหายก็ไม่ได้กลับไป
นั่งที่เดิมอีก พอรถยนต์โดยสารถึงสถานีขนส่งจังหวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ผู้ปกครอง
ผู้เสียหายแจ้งความไว้ จึงเข้าควบคุมตัวนายสงวไปดำเนินคดีตามกฎหมาย ต่อมานายสงว
ได้ขอร้องให้ผู้ปกครองผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ เนื่องจากจะกระทบถึงตำแหน่งหน้าที่
ราชการของตน ผู้ปกครองผู้เสียหายจึงถอนคำร้องทุกข์ คดีอาญาสิ้นสุดลง

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

กรณี กระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

โทษ งดโทษให้ว่ากล่าวตักเตือน

มติ ก.ค.ศ.ลงโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๕
เมื่อวันที่ ๑๗ พ.ค. ๒๕๕๕

ตัวอย่างที่ ๓๐

กรณีความผิดเกี่ยวกับการเสพสุรา

รายที่ ๑-๐๗๘ /๒๕๕๔ ชื่อ นายสวัสดิ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ดื่มสุรามีอาการมึนเมาในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
หรือในเวลาราชการ ขณะเมาสุราได้พูดคำหยาบคาย ดุหมั่นผู้อื่น พุดจาระรานนักเรียน
ครู ผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา จนเกิดความหวาดกลัว

ข้อเท็จจริงได้กล่าวว่า การที่นายสวัสดิ์ ดื่มสุราในเวลาที่มีการจัดกิจกรรม
ของโรงเรียนหลายครั้ง เช่น การจัดงานเลี้ยงเมื่อมีบุคลากรของโรงเรียนย้าย
หรือกิจกรรมผ้าป่า มีอาการเมาสุราในเวลาราชการ นายสวัสดิ์มักเสียงดัง
บางครั้งพูดจาทำร้ายคนอื่น บางครั้งใช้วาจาไม่เหมาะสมกับผู้บังคับบัญชาและผู้อื่นด้วย
นอกจากนี้ นายสวัสดิ์ เคยไปดื่มสุราที่ร้านค้าจนล้มพับต้องใส่รถเข็นส่งบ้านพัก
และเมื่อหายเมาแล้วจะจำเหตุการณ์ไม่ได้ การเมาสุราของนายสวัสดิ์ ผู้บังคับบัญชา
ได้มีการตักเตือนแล้วและเฝ้าดูพฤติกรรมมาตลอด แต่ก็ยังไม่ดีขึ้น

มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

โทษ ภาคทัณฑ์

มติ ก.ค.ศ. เพิ่มโทษจากโทษภาคทัณฑ์ เป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๔
เมื่อวันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๕๔

ตัวอย่างที่ ๓๑

กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

รายที่ ๑-๑๔๐/๒๕๕๕ ชื่อ นายสมศักดิ์ ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่องเสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) และสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และฝ่ายปกครองร่วมกันจับกุม นายสมศักดิ์พร้อมยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) จำนวน ๑๙๗ เม็ด รถยนต์กระบะ ๑ คัน แจ้งข้อหาว่าเสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) และมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ส่งปัสสาวะของนายสมศักดิ์ไปตรวจ ผลการตรวจปัสสาวะพบว่า มีผลเป็นบวก พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนให้พนักงานอัยการสั่งฟ้องนายสมศักดิ์ต่อศาล ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ลงโทษนายสมศักดิ์ฐานเสพยาเสพติดประเภท ๑ (ยาบ้า) จำคุก ๖ เดือน ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่นายสมศักดิ์รับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาเป็นเหตุบรรเทาโทษ ให้ลดโทษหนึ่งในสามคงจำคุก ๓ เดือน ปรับ ๕,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี คดีอาญาถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี เสพยาเสพติดให้โทษหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

โทษ ปลดออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๕
เมื่อวันที่ ๒๗ ส.ค. ๒๕๕๕

ตัวอย่างที่ ๓๒

กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน

รายที่ ๑-๑๙๒/๒๕๕๓ ถึงรายที่ ๑-๑๙๓/๒๕๕๓

ชื่อนางดำ ตำแหน่งครู และนายขาว ตำแหน่ง ศิษยานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ร่วมกันใช้กลอุบายหลอกลวงนางเขียว ให้หลงเชื่อว่าจะสามารถช่วยเหลือให้โอนมารับราชการเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ และเรียกรับเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทนในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยตกลงกันให้ชำระก่อนล่วงหน้าจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท จะชำระเพิ่มเติมเมื่อได้รับโอนย้ายเรียบร้อยแล้ว

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางเขียวประสงค์ที่จะขอโอนมาที่วิทยาลัยเทคนิค และได้รู้จักกับนางดำโดยคำแนะนำของนางเหลือง ในการโอนย้ายดังกล่าวนางดำได้บอกกับนางเขียวว่าคนที่จ่ายเป็นแสนก็จะได้รับการโอนย้ายภายในหนึ่งปี แต่นางเขียวได้บอกกับนางดำว่าไม่มีเงินจึงขอลดลงเหลือ ๖๐,๐๐๐ บาท โดยจ่ายก่อนครึ่งหนึ่งเมื่อได้รับการโอนย้ายแล้วจะจ่ายส่วนที่เหลือ นางดำได้จดหมายเลขบัญชีธนาคารของตนให้นางเขียว และในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ นางเขียวได้โอนเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ไปฝากเข้าบัญชีนางดำและนางเขียวก็ได้โทรศัพท์บอกนางดำ ต่อมานางดำได้แจ้งแก่นางเขียวว่าให้นางเขียวโอนเพิ่มอีก ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งนางดำบอกว่าต้องเอาไปให้ทีมงาน คือนายขาวซึ่งเป็นผู้ประสานงาน ต่อมาในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ นางเขียวจึงโอนเงิน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีนางดำเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นางเขียวได้มาร้องเรียนกรณีได้ยื่นคำร้องวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๙ ขอโอนมารับราชการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีนางดำเป็นผู้ติดต่อประสานงาน และเรียกรับเงินจากนางเขียว จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าดำเนินการ โดยแจ้งว่าเมื่อได้รับเงินแล้วได้นำไปมอบให้แก่ นายขาว โดยในการสนทนาผ่านทางโทรศัพท์มือถือนั้น นางเขียวได้เปิดลำโพงของเครื่องโทรศัพท์มือถือและได้สอบถามนายขาวถึงเรื่องเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท นายขาวตอบว่าได้รับเงินจำนวนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ส่วนการโยกย้ายนางเขียวได้ถามความคืบหน้าได้ยินนายขาวตอบนางเขียวว่าขณะนี้เรื่องการโอนผ่านการพิจารณาของบอร์ดบริหารแล้ว และเรื่องวางอยู่ที่โต๊ะท่านเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้นางเขียวส่งเอกสาร ก.พ.๗ มาโดยด่วน ต่อมานางเขียวได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจภูธรไว้เป็นหลักฐานว่านางดำและนายขาวข่มขู่เอาชีวิต

เมื่อนางเขียวได้มาร้องเรียนต่อรองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นางดำก็ได้นำเงินมาคืนแก่นางเขียว โดยการโอนเข้าบัญชีนางเขียว จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ โดยอ้างว่านางเขียวโอนเงินเข้าบัญชี นางดำโดยมิชอบ เมื่อนางดำรู้ก็รีบโอนเงินคืนให้นางเขียวทันที

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

โทษ ลดขั้นเงินเดือน คนละ ๑ ขั้น

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือน คนละ ๑ ขั้น เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๓๓

กรณีความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับเงิน

รายที่ ๑-๑๖๘/๒๕๕๕ ชื่อ นายสมชาย ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง เรียกรับเงินจากกลุ่มข้าราชการครูที่ส่งผลงานทางวิชาการเพื่อขอรับการประเมินวิทยฐานะ รายละเอียด ๑๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๑ สำนักงานเขตได้จัดงานรดน้ำดำหัวผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารภายในเขตพื้นที่การศึกษาตามประเพณีสงกรานต์ หลังพิธีรดน้ำดำหัวแล้ว มีคณะครูซึ่งยื่นคำร้องขอประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษจำนวนหนึ่งได้พากันเข้าพบ นายสมชายที่ห้องทำงานของนายสมชาย เพื่อขอคำแนะนำในการเข้าพบของคณะครูในวันนั้น นายสมชายได้นำรายชื่อคณะกรรมการประเมินอ่านให้คณะครูเหล่านั้นฟัง และบอกว่าให้คณะครูที่ขอเข้าพบจ่ายเงินคนละ ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรับรองกรรมการ คณะครูได้รับฟังก็ไม่ปฏิเสธหรือรับปากกับนายสมชาย และภายหลังก็ไม่ได้นำเงินไปจ่ายให้กับนายสมชายแต่อย่างใด

มาตรา ๘๔ วรรคสาม และ**มาตรา ๙๔** วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

โทษ ไล่ออกจากราชการ

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕
เมื่อวันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๕๕

ตัวอย่างที่ ๓๔

กรณีความผิดฐานประพาดชู้กรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๑๖๕/๒๕๕๔ ชื่อ นายวิท ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
วิทย์ฐานะผู้อำนวยการชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนถูกฟ้องคดีอาญาในข้อหาทำร้าย
ร่างกายผู้อื่น เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย จิตใจ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายวิทไปนั่งดื่มสุราที่ร้านอาหารจนเกิดเรื่องทะเลาะวิวาท
ถึงขั้นทำร้ายร่างกายข้าราชการครูด้วยกันจนถึงขั้นใช้ขวดเบียร์ตีศีรษะคู่กรณีได้รับบาดเจ็บ
เย็บ ๓ เข็ม

มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง และ**มาตรา ๙๔** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ประพาดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม ไม่มีความสุขภาพ
เรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน และกรณีไม่รักษาชื่อเสียง
และเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

โทษ งดโทษ (ทำทัณฑ์บน)

มติ ก.ค.ศ.สั่งลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน และให้ติดตาม
ความประพฤติ เป็นเวลา ๑ ปี

ประชุมครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๔
เมื่อวันที่ ๒๘ ก.ย. ๒๕๕๔

ตัวอย่างที่ ๓๕

กรณีความผิดฐานประพาศิชั่วกรณีอื่นๆ

รายที่ ๑-๑๑๐/๒๕๕๖ ชื่อ นายสุเทพ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง จูงใจให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยบริสุทธิ์และยุติธรรม มีลักษณะเป็นการส่อไปในทางทุจริตการเลือกตั้ง โดยการซื้อสิทธิขายเสียง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสุเทพไปพบนายสุชาติ เพื่อขอให้ช่วยเหลือหาเสียง โดยมอบซองสีขาวจำนวน ๘ ซอง และบัตรแนะนำตัวของนายสุเทพให้นายสุชาติไว้ แต่นายสุชาติไม่ได้แจกซองดังกล่าวให้แก่คณะครูภายในโรงเรียน เนื่องจากครูมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแห่งนี้คือน้องเขยของผู้ร้องเรียน นายสุชาติจึงมอบซองดังกล่าวให้นายเอ นายบี และนางสาวปู แต่ไม่ได้ชักชวนให้เลือกนายสุเทพ ต่อมานายเอ นายบี นางสาวปู ได้นำซองดังกล่าวไปแจกให้ครูที่มีสิทธิเลือกตั้งในโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีได้ชักจูงให้ผู้หนึ่งผู้ใดเลือกนายสุเทพ

มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง และ ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ประพาศิตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม และกรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพาศิชั่ว

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๖
เมื่อวันที่ ๑๒ ก.ย. ๒๕๕๖

ตัวอย่างที่ ๓๖

กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๑๘๐/๒๕๕๓ ชื่อ นางเขียว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในเรื่อง ละเลยต่อหน้าที่ ไม่จัดทำทะเบียนคุมรับ-จ่าย
ใบเสร็จรับเงิน ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้จัดทำทะเบียนคุมรับ-จ่าย แต่ไม่ปฏิบัติตาม
และไม่ดูแลรักษาเอกสารสำคัญและใบเสร็จรับเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ปลอดภัย
ทำให้บุคคลอื่นนำใบเสร็จรับเงินไปใช้โดยพลการ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งให้นางเขียวรับผิดชอบ
งานจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ จัดทำทะเบียนคุมรับ-จ่ายใบเสร็จรับเงิน
และงานอื่นๆ โดยรับมอบงานทะเบียนคุมพัสดุครุภัณฑ์จากนายแดง ส่วนการทำทะเบียน
คุมบัญชีรับ-จ่ายใบเสร็จรับเงิน รับต่อจากนางดำ ทั้งสองได้ส่งมอบสมุดทะเบียนคุม
ครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ สมุดคุมใบเสร็จรับเงิน หลักฐานการเบิกจ่ายใบเสร็จรับเงิน
และใบเสร็จรับเงินคงเหลือให้แก่นางเขียว แต่ไม่ได้ทำเป็นหนังสือส่งมอบผ่าน
ผู้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาก็ไม่ได้ควบคุมเข้มงวด นางเขียวได้ตรวจสอบงานที่รับมอบ
ซึ่งยังลงทะเบียนไม่ครบถ้วนจึงได้ลงทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ และใบเสร็จรับเงิน
เรียบร้อยแล้ว ต่อมานางเขียวได้ปรับเปลี่ยนตำแหน่งจากเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป แต่นางเขียวไม่สามารถส่งมอบงาน ตามกำหนดได้
นายขาว หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ ได้กำชับให้นางเขียวส่งมอบงานหลายครั้ง ต่อมาวันที่
๔,๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ และ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ นายขาวและนายม่วง รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ตักเตือนเป็นหนังสือให้นางเขียวส่งมอบงาน นางเขียว
อ้างว่าสมุดทะเบียนคุมครุภัณฑ์บัญชีพัสดุสูญหาย ครุภัณฑ์และพัสดุมีจำนวนมาก
ประกอบกับผู้บังคับบัญชาให้เวลาในการส่งมอบค่อนข้างน้อย จึงไม่สามารถจัดทำทะเบียน
คุมครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุได้ทัน สำหรับทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินและใบเสร็จรับเงินนางเขียว
ยอมรับว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ส่งใบเสร็จรับเงินมาให้
จำนวนกว่า ๑,๐๐๐ เล่ม นางเขียวไม่ได้ลงทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินดังกล่าว
เพียงแต่ตรวจนับจำนวนเมื่อเห็นว่าครบตามจำนวนที่ส่งก็รับไว้แล้วนำไปเก็บในตู้เก็บ
เมื่อมีการเบิกจ่ายจึงจะมีรายละเอียดของใบเสร็จรับเงิน เลขที่ เล่มที่ ในหลักฐานการจ่าย
และลดยอดรวมของใบเสร็จรับเงินออกไปเรื่อยๆ นอกจากนี้มีใบเสร็จรับเงินบางส่วน
ที่เปียกน้ำชำรุด ไม่ได้ลงทะเบียนและยังไม่ได้ประกาศยกเลิก เมื่อนางเขียวส่งมอบงานไม่ได้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบใบเสร็จรับเงิน

และทะเบียนครุภัณฑ์ โดยมีนายม่วง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธานคณะทำงานในการตรวจสอบทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุ คณะทำงาน ไม่มีข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับทะเบียนครุภัณฑ์ บัญชีพัสดุของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๑ คณะทำงานจึงสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่จริง ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ จัดทำรหัส ทะเบียนและทะเบียนคุม เสร็จเรียบร้อยเป็นปัจจุบัน สำหรับใบเสร็จรับเงิน คณะทำงานได้ตรวจสอบจำนวนใบเสร็จรับเงินของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๑ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับใบเสร็จรับเงินจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม ๕ ครั้ง รวมจำนวน ๒,๓๗๐ เล่ม เบิก-จ่าย ใช้ไปคงเหลือ ใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑,๗๘๗ เล่ม โดยจ่ายให้โรงเรียน ๔๓๙ เล่ม อยู่ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเหมาะสมกับการใช้งาน จำนวน ๑,๒๐๐ เล่ม สภาพชำรุด ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน จำนวน ๑๔๘ เล่ม คณะทำงานไม่ทราบว่าใบเสร็จรับเงิน ที่เบิกจ่ายไปแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๑ เป็นใบเสร็จรับเงินเล่มที่ เลขที่ใดบ้าง จึงมีข้อเสนอแนะให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำ ทะเบียนคุมการรับ-จ่ายใบเสร็จรับเงินที่เจ้าหน้าที่การเงินและโรงเรียนได้รายงานการใช้ ใบเสร็จรับเงินให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และให้ประกาศยกเลิกการใช้ใบเสร็จรับเงินที่ชำรุด

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล และกรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยขัดด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

โทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๓
เมื่อวันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๓๗

กรณีความผิดเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

รายที่ ๑-๐๗๕ /๒๕๕๔ ชื่อนางสมปอง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
 วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 กระทำผิดวินัยในเรื่อง รับมอบเงินสวัสดิการครูและค่าเปอร์เซ็นต์จากการ
 จำหน่ายหนังสือแล้วไม่นำไปลงบัญชีนอกงบประมาณและใช้จ่ายเงินดังกล่าวโดยไม่มี
 หลักฐานให้ตรวจสอบ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสมปองรับมอบเงินสวัสดิการครู ซึ่งเป็นเงิน
 นอกงบประมาณเพื่อนำไปซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน และรับมอบเงินเปอร์เซ็นต์
 จากการจำหน่ายหนังสือ หรือเงินบริจาคอื่นๆ จากผู้บริจาค หรือได้รับจัดสรรเงิน
 งบประมาณ ได้แก่ เงินอุดหนุนรายหัวเงินโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งนางสมปอง
 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมีหน้าที่ต้องควบคุม กำกับ และตรวจสอบ
 ให้การดำเนินการรับ-จ่ายเงินทุกประเภท ให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ
 แต่ไม่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ให้เป็นไปตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงาน
 ย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ คือ เมื่อมีการรับเงินทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นเงินงบประมาณเงินนอก
 งบประมาณ ต้องนำเงินไปลงบัญชีเงินสด ทะเบียนคุมเงินทุกประเภท และรายงาน
 เงินคงเหลือประจำวัน และเมื่อมีการจ่ายเงินต้องมีหลักฐานการจ่ายเงินให้สามารถ
 ตรวจสอบได้โดยถูกต้องตรงกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่นางสมปองกลับไม่ควบคุมการปฏิบัติ
 หน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินทำให้การลงทะเบียนคุมการเงินดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบัน

มาตรา ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
 และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน
 ของทางราชการ และหน่วยงานการศึกษา

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๔
 เมื่อวันที่ ๒๐ พ.ค. ๒๕๕๔

ตัวอย่างที่ ๓๘

กรณีความผิดเกี่ยวกับการพัสดุ

รายที่ ๑-๑๑๕/๒๕๕๕ ชื่อนางสายทอง ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ตรวจรับงานจ้าง โครงการวางท่อระบายน้ำ คสล.
และปรับปรุงผิวจราจรของเทศบาลไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสายทอง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งพนักงานเทศบาล
ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจงานจ้างของเทศบาลในรายการวางท่อระบายน้ำ
คสล. และปรับปรุงผิวจราจรในเขตเทศบาล โดยตรวจรับงานจ้างซึ่งไม่เป็นไปตามรูปแบบ
รายการในสัญญา เนื่องจากขอบบ่อพักน้ำสูงกว่าพื้นผิวจราจรประมาณ ๕ เซนติเมตร
ทำให้เทศบาลเบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างสร้างความเสียหายและสร้างความเดือดร้อน
แก่ประชาชนผู้สัญจรไปมา

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผน
ของทางราชการ

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕
เมื่อวันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๕

ตัวอย่างที่ ๓๙

กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

รายที่ ๑-๑๑๒/๒๕๕๓ ชื่อ นายนั้น ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๒๒ ถึงวันที่
๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ส่วนระหว่างวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑
ถึงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ มีอาการเจ็บป่วยแต่เมื่อกลับมาแล้วไม่ได้ยื่นใบลาป่วย
ตามระเบียบของทางราชการทันทีคงปล่อยเวลาเนิ่นนานแล้วจึงมายื่นในภายหลัง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายนั้นไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการที่โรงเรียน ตั้งแต่วันที่
๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ โดยระหว่างวันที่ ๒๒ ถึงวันที่
๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ นายนั้นได้เดินทางไปต่างจังหวัดเพื่อกู้ยืมเงินยืมยืมมาใช้นี้
ส่วนระหว่างวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ มีอาการเจ็บป่วย
เป็นไข้ที่ลำคอและบริเวณใบหน้ามีเม็ดตุ่มสีแดงขึ้น แต่เมื่อกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒ แล้ว ไม่ได้ยื่นใบลาป่วยให้ถูกต้องตามระเบียบ
ของทางราชการ แต่ได้มายื่นใบลาป่วย เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ พร้อมแนบ
ใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาล ระบุว่า เป็นผื่นขึ้นที่บริเวณใบหน้า เป็นไข้ที่ลำคอ
โดยใช้เวลารักษา ๒ สัปดาห์ ซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นว่าป่วยจริง จึงได้อนุญาตการลาดังกล่าว

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง และ**มาตรา ๘๗** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน
ของทางราชการ และกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

โทษ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น

มติ รับทราบ และให้ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลา ๑ ปี

ประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓
เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๔๐

กรณีความผิดเกี่ยวกับการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

รายที่ ๑-๑๗๘/๒๕๕๓ ชื่อ นายม่วง ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ไม่มาปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ประจำสถานศึกษา เวลากลางวันของวันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายม่วงมิได้มาปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ ประจำสถานศึกษาในเวลากลางวันของวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ เพราะเข้าใจผิดว่า ตนเพียงอยู่เวรในวันอังคารที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นายม่วงไม่มีเจตนาที่จะไม่มาอยู่เวร รักษาการณ์ประจำสถานศึกษาในวันดังกล่าว อีกทั้งนายม่วง มีพฤติกรรมที่ไม่มาปฏิบัติ หน้าที่เวรรักษาการณ์ประจำสถานศึกษาในเวลากลางวันในปี ๒๕๔๙ หลายครั้ง ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่นายม่วงมาครั้งหนึ่งแล้ว โดยการงดโทษ และให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ ซึ่งนายม่วงจะต้องมีความระมัดระวังและเอาใจใส่ ในเรื่องการอยู่เวรดังกล่าวให้มาก เพื่อมิให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอีก แต่ก็มาเกิด เหตุการณ์ขึ้น

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน ของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา และกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุ อันสมควร

โทษ งดโทษ ให้ว่ากล่าวตักเตือน

มติ ก.ค.ศ. ให้ลงโทษภาคทัณฑ์

ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๓
เมื่อวันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๔๑

กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร,ปลอมลายมือชื่อ

รายชื่อ ๑-๐๓๓/๒๕๕๔ ถึงรายชื่อ ๑-๐๓๔/๒๕๕๔

ชื่อ (๑) นางวัลลยา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง ใช้เอกสารคำขอและหนังสือกู้ยืมเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในฐานะผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทนผู้กู้ แล้วนำไปมอบให้นางกนกพร โดยมีได้นำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

(๒) นางกนกพร ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำความผิดวินัยในเรื่อง กระทำการปลอมลายมือชื่อผู้อื่น จำนวน ๘ ราย รวมทั้งผู้บังคับบัญชา พยานผู้กู้ และพยานผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทน ในหนังสือขอกู้ยืมเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน ๑๕ ฉบับ และนำเอกสารปลอมไปขอรับเงินแทนผู้กู้ เป็นเหตุให้ผู้ถูกปลอมลายมือชื่อในฐานะผู้กู้ ได้รับความเสียหายถูกหักเงินเดือนเพื่อชำระหนี้เงินกู้ทั้งหมด แล้วนำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

ข้อเท็จจริงได้ความว่า โรงเรียนได้แจกจ่ายใบสำคัญรับเงิน (สลิป-เงินเดือน) ปรากฏว่ามีข้าราชการครู รวม ๘ ราย ถูกหักเงินเดือนเพื่อชำระหนี้เงินกู้ถูกเงินให้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู จึงได้แจ้งให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทราบ พร้อมทั้งไปตรวจสอบหลักฐานการหักเงินดังกล่าวที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู พบว่ามีการปลอมลายมือชื่อข้าราชการครู ทั้ง ๘ ราย ในฐานะผู้ขอกู้ รวมทั้งปลอมลายมือชื่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นในใบคำขอและหนังสือกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน นอกจากนี้ยังพบว่านางวัลลยาและนางกนกพร ได้ทำหนังสือหลักฐานการมอบอำนาจปลอมให้ตนเองเป็นผู้รับเงินกู้แทนข้าราชการครูผู้กู้ ทั้ง ๘ ราย ในหนังสือกู้เงินฉุกเฉินจากสหกรณ์ดังกล่าวปรากฏลายมือชื่อของนางวัลลยาและนางกนกพร ทุกฉบับ โดยได้ตรวจสอบย้อนหลังไป ๔ เดือน

นางกนกพร ยอมรับว่าเป็นผู้ปลอมลายมือชื่อของบุคคลที่เกี่ยวข้องในคำขอกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน อันได้แก่ ผู้กู้ ผู้บังคับบัญชา พยานผู้กู้ พยานผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทน และมอบหมายให้นางวัลลยาเป็นผู้รับมอบอำนาจไปรับเงินแทน จำนวน ๔ ฉบับ ส่วนอีก ๑๑ ฉบับ นางกนกพร ได้ระบุชื่อตนเอง เป็นผู้รับมอบอำนาจให้ไปรับเงินแทน

กรณีนางวัลลยา ทราบมาโดยตลอดว่าเอกสารที่เป็นหนังสือสำคัญกู้เงินของข้าราชการครูทั้ง ๘ ราย เป็นเอกสารปลอม เมื่อนางวัลลยาได้รับมอบให้ไปรับเงินแทนนางวัลลยาก็หาได้บอกกล่าวแก่ผู้ที่มีชื่อเป็นผู้กู้ไม่ เมื่อผู้เสียหายได้ตรวจพบว่าเงินเดือน

ตนเองถูกสหกรณ์หักจึงไปตรวจสอบจึงพบข้อเท็จจริง กรณีนางวัลลยาจึงเป็นการใช้เอกสารปลอม

กรณีนางกนกพร ได้กระทำการปลอมลายมือชื่อผู้กู้ ผู้บังคับบัญชาและพยาน ได้ดำเนินการปลอมลายมือชื่อผู้กู้ จำนวน ๘ ราย รวมทั้งผู้บังคับบัญชาชั้นต้นและพยานผู้กู้ พยานผู้รับมอบอำนาจรับเงินแทนในหนังสือขอกู้เพื่อเหตุผลเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน ๑๕ ฉบับ พร้อมทั้งนำเอกสารปลอมดังกล่าวไปขอรับเงินแทนผู้กู้ จนทำให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง จึงจ่ายเงินให้ไป เป็นเหตุให้ผู้ถูกปลอมลายมือชื่อในฐานะผู้กู้ได้รับความเสียหายถูกหักเงินเดือนเพื่อชำระหนี้เงินกู้ทั้งหมด แล้วนำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

โทษ ภาคทัณฑ์นางวัลลยา และตัดเงินเดือนนางกนกพร ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

มติ ก.ค.ศ. เพิ่มโทษนางวัลลยาจากโทษภาคทัณฑ์เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕%

เป็นเวลา ๑ เดือน และเพิ่มโทษนางกนกพรจากโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นโทษปลดออกจากราชการ

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔
เมื่อวันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๔

ตัวอย่างที่ ๔๒

กรณีความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร, ปลอมลายมือชื่อ

รายที่ ๑-๑๙๖/๒๕๕๓ ชื่อ นายสั้ม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ร่วมกันกับนายขาวปลอมบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐ
พนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นเอกสารราชการขึ้นทั้งฉบับ โดยนำภาพถ่าย
ของนายสั้มติดลงในบัตร และพิมพ์ข้อความหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งเป็นของ
นายขาว และระบุชื่อตำแหน่ง สังกัดผู้ถือบัตรว่านายขาว ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ
องค์การบริหารส่วนตำบล ลงในช่องผู้ออกบัตรเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสาร
ที่แท้จริง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายสั้มและนายขาวได้ร่วมกันปลอมบัตรประจำตัว
เจ้าหน้าที่รัฐ พนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นเอกสารราชการขึ้นทั้งฉบับ
โดยนำภาพถ่ายของนายสั้มติดลงในบัตรและพิมพ์ข้อความเลขบัตรประจำตัวประชาชน
ซึ่งเป็นของนายขาว และระบุชื่อตำแหน่ง สังกัดผู้ถือบัตรว่านายขาว ตำแหน่งผู้ช่วย
เจ้าหน้าที่ธุรการ องค์การบริหารส่วนตำบล และลงลายมือชื่อปลอมของนายดำ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงในช่องผู้ออกบัตร หมายเลขบัตร วันออกบัตร
บัตรหมดอายุ ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้วหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนตามที่ระบุ
ในบัตรดังกล่าวมิใช่หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนของนายสั้มแต่เป็นของนายขาว
และบุคคลทั้งสองมิใช่ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งและมีสังกัดที่ระบุไว้ในบัตรดังกล่าว
และนายดำก็ได้ออกบัตรดังกล่าวให้กับบุคคลทั้งสอง และวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙
นายสั้มได้นำเอกสารราชการปลอมดังกล่าวออกใช้แสดงต่อนายม่วงและนางเขียว
เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมห้องสอบการแข่งขันพนักงานส่วนตำบลด้วยข้อความอันเป็นเท็จว่า
นายสั้ม คือ นายขาวซึ่งเป็นผู้เข้าสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล
จังหวัดศรีสะเกษ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ระดับ ๑ ต่อมาถูกดำเนินคดีอาญา
และศาลฎีกามีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี ฐานเป็นผู้ปลอมและใช้เอกสาร
ราชการปลอม

มาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

กรณี กระทบความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
โทษ ปลดออกจากราชการ
มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๓
เมื่อวันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๔๓

กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย
ระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ และการลา

รายที่ ๑-๐๔๒/๒๕๕๓ ชื่อ นายอาคม ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทำผิดวินัยในเรื่อง ทำร้ายร่างกายนายคาถา นักเรียน ด้วยวิธีการใช้ท่อพีวีซี
ตีที่ก้นและหลัง เนื่องจากแต่งตัวไม่เรียบร้อย จึงสั่งให้นักเรียนหยุดแต่นักเรียนไม่หยุด
แต่ต่อมาใช้มือตบหน้านักเรียนอีก

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เวลา ๑๕.๕๐ น.

นายอาคมปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลนักเรียนกลับบ้าน และได้ว่ากล่าวตักเตือนนายคาถา
ที่แต่งกายไม่เรียบร้อยโดยสั่งให้ นายคาถาหยุดและแต่งกายให้เรียบร้อยก่อน แต่นายคาถา
ไม่หยุด แต่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายอาคม โดยการจัดการแต่งกายให้เรียบร้อย นายอาคม
จึงได้ทำโทษนายคาถาโดยการตีด้วยท่อพีวีซีที่ก้นและหลัง นายคาถาได้ตอบโดยใช้กระเป๋
นักเรียนฟาดข้อมือนายอาคม และมีการทะเลาะถึงขั้นชกต่อยกัน และพากันไปที่ห้อง
กิจการนักเรียนจนการทะเลาะหยุดลงแล้ว แต่มีการทะเลาะกันอีกที่ห้องกิจการนักเรียน
และนายอาคมได้ใช้มือตบหน้านายคาถาอีก และนายอาคมเคยลงโทษนักเรียนและเคยถูก
ผู้อำนวยการโรงเรียนว่ากล่าวตักเตือนมาแล้วแต่ยังปฏิบัติอีก

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน
ของทางราชการและหน่วยงานทางการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล
และกรณีไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่า
เป็นผู้ประพฤติชั่ว

โทษ ภาคทัณฑ์

มติ ก.ค.ศ.เพิ่มโทษจากโทษภาคทัณฑ์ เป็นโทษตัดเงินเดือน ๕%

เป็นเวลา ๑ เดือน

ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๓

เมื่อวันที่ ๙ ก.ค. ๒๕๕๓

ตัวอย่างที่ ๔๔

กรณีความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย
ระเบียบของทางราชการที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ และการลา

รายที่ ๑-๐๒๓/๒๕๕๔ ชื่อ นายขาว ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กระทำผิดวินัยในเรื่อง รายงานการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของนายเขียวผดพลาด
เรื่องจำนวนการลาจาก ๘ ครั้ง เป็น ๕ ครั้ง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายขาวรายงานเท็จเรื่องการลาของนายเขียว
ต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนนายเขียว ตามบัญชีลงเวลา
การปฏิบัติราชการแบบสรุปผลบัญชีแสดงวันลาของข้าราชการครู นักการภารโรง นายขาว
รายงานผดพลาดเรื่องจำนวนการลา จากการลา ๘ ครั้ง เป็น ๕ ครั้ง เป็นเหตุให้นายเขียว
ได้รับประโยชน์มิควรได้

มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กรณี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน
ของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี

โทษ ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน

มติ รับทราบ

ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔
เมื่อวันที่ ๑๓ ม.ค. ๒๕๕๔

บรรณานุกรม

สำนักงาน ก.ค.ศ.. ข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๒.

สำนักงาน ก.ค.ศ. . คู่มือการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓.

สำนักงาน ก.ค.ศ.. คู่มือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และแนววินิจฉัยคดีปกครอง. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือความรู้เกี่ยวกับวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. ๒๕๕๘.